

ISSN 1831-1326

EUROPEJSKI TRYBUNAŁ
OBRACHUNKOWY

ROCZNE
SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI

2012

PL

***Europe Direct to serwis, który pomoże Państwu
znaleźć odpowiedzi na pytania dotyczące Unii Europejskiej.***

**Numer bezpłatnej infolinii*:
00 800 6 7 8 9 10 11**

* Niektórzy operatorzy telefonii komórkowej nie udostępniają połączeń z numerami 00 800
lub pobierają za nie opłaty.

Wiele informacji o Unii Europejskiej można znaleźć w portalu Europa (<http://europa.eu>).

Dane katalogowe znajdują się na końcu niniejszej publikacji.

Luksemburg: Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2013

ISBN 978-92-9241-171-8

doi:10.2865/72074

© Unia Europejska, 2013

Powielanie materiałów dozwolone pod warunkiem podania źródła.

Printed in Belgium

WYDRUKOWANO NA PAPIERZE BIELONYM BEZ CHLORU PIERWIASTKOWEGO (ECF)

Europejski
Trybunał Obrachunkowy

ROCZNE SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
2012

EUROPEJSKI TRYBUNAŁ OBRACHUNKOWY

MISJA

Europejski Trybunał Obrachunkowy jest instytucją UE, ustanowioną na mocy Traktatu w celu sprawowania kontroli nad finansami UE. Jako zewnętrzny kontroler UE przyczynia się on do poprawy zarządzania finansami UE i pełni funkcję niezależnego strażnika interesów finansowych obywateli Unii Europejskiej, propagując rozliczalność i przejrzystość.

WIZJA

Trybunał Obrachunkowy jest instytucją niezależną i dynamiczną, znaną z uczciwości i bezstronności, szanowaną ze względu na swój profesjonalizm oraz jakość i znaczenie swojej działalności, jak również oferującą zainteresowanym podmiotom zasadnicze wsparcie na drodze do poprawy zarządzania finansami UE.

WARTOŚCI

NIEZALEŻNOŚĆ, UCZCIWOŚĆ I BEZSTRONNOŚĆ	PROFESJONALIZM	WARTOŚĆ DODANA	DOSKONAŁOŚĆ I WYDAJNOŚĆ
Niezależność, uczciwość i bezstronność instytucji, jej członków i personelu. Bezstronna kontrola z uwzględnieniem opinii zainteresowanych podmiotów, ale bez zabiegania o instrukcje lub ulegania naciskom z zewnątrz.	Utrzymywanie wzorcowych standardów zawodowych we wszystkich aspektach prac. Zaangażowanie w rozwój kontroli sprawowanej przez organy publiczne w UE i na całym świecie.	Sporządzanie stosownych, aktualnych sprawozdań o wysokiej jakości, opartych na rzetelnych ustaleniach i dowodach, podejmujących istotne dla zainteresowanych podmiotów kwestie i zawierających wyraźne i autorytatywne przesłania. Przyczynianie się do skutecznej poprawy zarządzania UE oraz zwiększonej rozliczalności w zakresie zarządzania funduszami UE.	Docenianie jednostek, rozwijanie talentów i nagradzanie wyników. Stosowanie skutecznej komunikacji w celu umacniania współpracy zespołowej. Zwiększenie wydajności we wszystkich aspektach działalności.

SPIS TREŚCI

Strona

6	SŁOWO WSTĘPNE PREZESA
8	ROK 2012 W SKRÓCIE
9	NASZA DZIAŁALNOŚĆ
9	SPRAWOZDANIA Z KONTROLI I OPINIE
30	WSPÓŁPRACA Z NAJWYŻSZYMI ORGANAMI KONTROLI (NOK)
34	NASZE ZARZĄDZANIE
35	ZMIANY W SKŁADZIE TRYBUNAŁU
36	OCENA WYNIKÓW TRYBUNAŁU
44	WSPARCIE DZIAŁAŃ KONTROLNYCH
49	INFORMACJE FINANSOWE
52	KONTROLA I ROZLICZALNOŚĆ
53	OŚWIADCZENIE DELEGOWANEGO URZĄDNIKA ZATWIERDZAJĄCEGO
54	35 LAT W SŁUŻBIE UE

SŁOWO WSTĘPNE PREZESA

Zapraszam do zapoznania się z rocznym sprawozdaniem z działalności ETO za 2012 r.

W 2012 r. znaczna część pracy Trybunału ukierunkowana była na pomoc w przygotowaniu Unii na istotne **wyzwania w zakresie zarządzania finansami** czekające po 2013 r. Trybunał rozpoczął rok od przyjęcia swojej opinii w sprawie niektórych wniosków dotyczących rozporządzeń związanych ze wspólną polityką rolną (WPR), która jest prawdopodobnie najbardziej znaną z unijnych polityk. Projekt rozporządzenia stanowił część pakietu wniosków ustawodawczych przygotowanego z myślą o wieloletnich ramach finansowych na lata 2014–2020. Za pośrednictwem szeregu opinii i sprawozdań opublikowanych w 2012 r. Trybunał aktywnie przyczynił się do umocnienia przepisów, którym podlegać będą unijny dochód i wydatki w tym okresie.

W 2012 r. Trybunał nadal przyglądał się wpływowi, jaki na rozliczalność publiczną i prowadzenie kontroli miał rozwój **zarządzania gospodarczego UE**. W ciągu tego roku w życie weszło porozumienie ustanawiające Europejski Mechanizm Stabilności i doszło do pierwszego spotkania Rady Audytorów tego nowego organu, w skład której wszedł również członek nominowany z ramienia Trybunału.

W grudniu 2012 r. Rada Unii Europejskiej uzgodniła swoje stanowisko w sprawie ustanowienia jednolitego mechanizmu nadzorczego, który sprawować ma nadzór ostrożnościowy nad instytucjami kredytowymi strefy euro. Trybunał podzielił się z decydentami UE spostrzeżeniami na temat rozliczalności publicznej i rozwiązań w zakresie audytu.

Wiele nowych rozwiązań w ramach zarządzania gospodarczego i unijnego budżetu wynika z potrzeby uzyskiwania lepszych rezultatów realizacji polityk przy oszczędniejszym gospodarowaniu zasobami publicznymi oraz jednoczesnego wzmacniania legitymacji demokratycznej i rozliczalności. Dysponując szczególnymi kompetencjami i perspektywą, jak również doświadczeniem w przeprowadzaniu kontroli i dobrymi stosunkami z innymi podmiotami, zbudowanymi w trakcie swojej 35-letniej historii, Trybunał posiada odpowiednie predyspozycje, by pomóc Unii w podjęciu tych wyzwań. Korzystając z osiągnięć ostatnich lat, Trybunał stawia sobie za cel **maksymalizację swojego wkładu w poprawę rozliczalności UE w latach 2013–2017**.

Trybunał obchodzi właśnie 35. rocznicę utworzenia. Obraz Europy zmienił się diametralnie od czasu powstania ETO w 1977 r. Sposób organizacji Trybunału i metody przeprowadzania kontroli odzwierciedlają te zmiany. Obszar kontroli Trybunału uległ powiększeniu wraz z rozszerzeniem Unii o nowe państwa członkowskie, przekazaniem licznych kompetencji unijnym instytucjom, a także powstaniem nowych organów UE. Trybunał urósł również jako organizacja, z 9 państw członkowskich i 120 pracowników w 1977 r. do 27 państw i blisko 900 pracowników obecnie. Dzięki temu Trybunał wykształcił **profesjonalną, oddaną i doświadczoną kadrę**.

Rok 2012 był ostatnim objętym **strategią ETO na lata 2009–2012**. Osiągnięte w tym okresie wyniki są zachęcające. Zgodnie z tegorocznym sprawozdaniem z działalności liczba publikacji Trybunału zwiększyła się, zewnętrzni eksperci wysoko oceniają jakość sporządzanych sprawozdań, a główne zainteresowane podmioty instytucjonalne uznają je za użyteczne. Utrzymuje się wysoki poziom akceptacji naszych zaleceń przez Komisję, a w nowym sprawozdaniu dotyczącym działań podjętych w związku z zaleceniami zawartymi we wcześniejszych sprawozdaniach Trybunału podkreślono ich pozytywny wpływ. Należy również zwrócić uwagę na podniesienie poziomu wydajności w działach administracji i tłumaczeń, co doprowadziło do przeniesienia kolejnych 40 pracowników do działów kontroli przed zakończeniem okresu objętego strategią.

Aby osiągnąć **cele założone na lata 2013–2017**, Trybunał ustali listę najważniejszych publikacji służących poprawie rozliczalności UE oraz położy nacisk na rozwój współpracy, profesjonalizmu i wydajności. W 2013 r. międzynarodowy zespół przeprowadzający wzajemną weryfikację zbada efektywność praktyk Trybunału w zakresie kontroli i przeanalizuje wyniki poprzedniej takiej weryfikacji przeprowadzonej w 2008 r. Inne kluczowe zadania przewidziane na 2013 r. to usprawnienie procesu sporządzania sprawozdań oraz jeszcze lepsze wykorzystywanie naszej wspólnej wiedzy, umiejętności i doświadczenia. Za pośrednictwem tych oraz innych inicjatyw Trybunał zamierza wspomóc Unię w podjęciu nowych wyzwań związanych z rozliczalnością i przeprowadzaniem kontroli w nadchodzących latach.

Vítor Manuel da Silva Caldeira
Prezes

ROK 2012 W SKRÓCIE

NASZA DZIAŁALNOŚĆ

- o **Sprawozdania roczne** dotyczące budżetu UE oraz Europejskich Funduszy Rozwoju za rok budżetowy 2011, charakteryzujące się większą przejrzystością i zawierające więcej informacji.
- o 50 **specjalnych sprawozdań rocznych** za rok budżetowy 2011 dotyczących różnych agencji, organów zdecentralizowanych oraz innych instytucji UE.
- o 25 **sprawozdań specjalnych** dotyczących poszczególnych obszarów budżetowych oraz kwestii zarządzania.
- o 9 **opinii** stanowiących wkład w reformę budżetu, dotyczących np. reformy wspólnej polityki rolnej oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zwalczania nadużyć na szkodę interesów finansowych Unii za pośrednictwem prawa karnego.

NASZE ZARZĄDZANIE

- o Przyjęcie **nowej strategii na lata 2013–2017**, stanowiącej punkt odniesienia dla działalności Trybunału w tym okresie i mającej na celu maksymalizację wkładu ETO w rozliczalność publiczną UE.
- o Nasze **kluczowe wskaźniki skuteczności działania** z lat 2008–2012 pokazują wzrost efektywności, a także po raz pierwszy uwidaczniają, jaki odsetek naszych zaleceń został zrealizowany.
- o Dalszy rozwój **polityki kadrowej** i przesuwanie stanowisk do głównych zadań kontrolnych poprzez podniesienie wydajności w działach administracji i tłumaczeń umożliwiły Trybunałowi skuteczniejsze wykonywanie swoich celów.
- o Zakończenie prac budowlanych w **budynku K3** w ramach drugiej rozbudowy siedziby ETO pozwoliło na zgromadzenie wszystkich działów Trybunału w jednym miejscu.

Członkowie ETO podczas posiedzenia Trybunału

NASZA DZIAŁALNOŚĆ

SPRAWOZDANIA Z KONTROLI I OPINIE

Europejski Trybunał Obrachunkowy przygotowuje trzy główne produkty:

- o **sprawozdania roczne**, zawierające głównie wyniki prac związanych z kontrolą finansową i kontrolą zgodności w zakresie budżetu Unii Europejskiej i Europejskich Funduszy Rozwoju (EFR). Osobno publikowane są specjalne sprawozdania roczne dotyczące agencji, organów zdecentralizowanych i innych instytucji UE;
- o **sprawozdania specjalne** publikowane przez cały rok, zawierające wyniki wyselekcjonowanych kontroli w wybranych obszarach działalności UE lub kwestii zarządzania. Są one głównie efektem przeprowadzonych kontroli wykonania zadań;
- o **opinie** na temat projektów aktów prawnych mających wpływ na zarządzanie finansami oraz **oświadczenia i stanowiska** na temat innych kwestii, sporządzane z własnej inicjatywy ETO.

Od 2008 r. zaobserwować można **znaczący wzrost** liczby specjalnych sprawozdań rocznych i sprawozdań specjalnych publikowanych przez Trybunał. Dzięki wprowadzonym zmianom sprawozdania roczne dostarczają większej ilości analitycznych informacji, prezentują dane w bardziej spójny sposób, co ułatwia porównywanie różnych dziedzin i okresów, oraz zawierają nowy rozdział dotyczący wyników. Znaczący wzrost liczby opinii wydawanych przez Trybunał wynika z konieczności opiniowania dużej liczby wniosków legislacyjnych związanych z nowym okresem ram finansowych (2014–2020).

Liczba sprawozdań i opinii	2008	2009	2010	2011	2012
Sprawozdania roczne dotyczące budżetu UE i EFR	2	2	2	2	2
Specjalne sprawozdania roczne na temat agencji i organów zdecentralizowanych UE	29	37	40	42	50
Sprawozdania specjalne	12	18	14	16	25
Opinie i inne produkty	5	1	6	8	10
RAZEM	48	58	62	68	87

Pełne wersje wszystkich sprawozdań i opinii są dostępne na stronie ETO (<http://eca.europa.eu>) w 22 językach urzędowych UE.

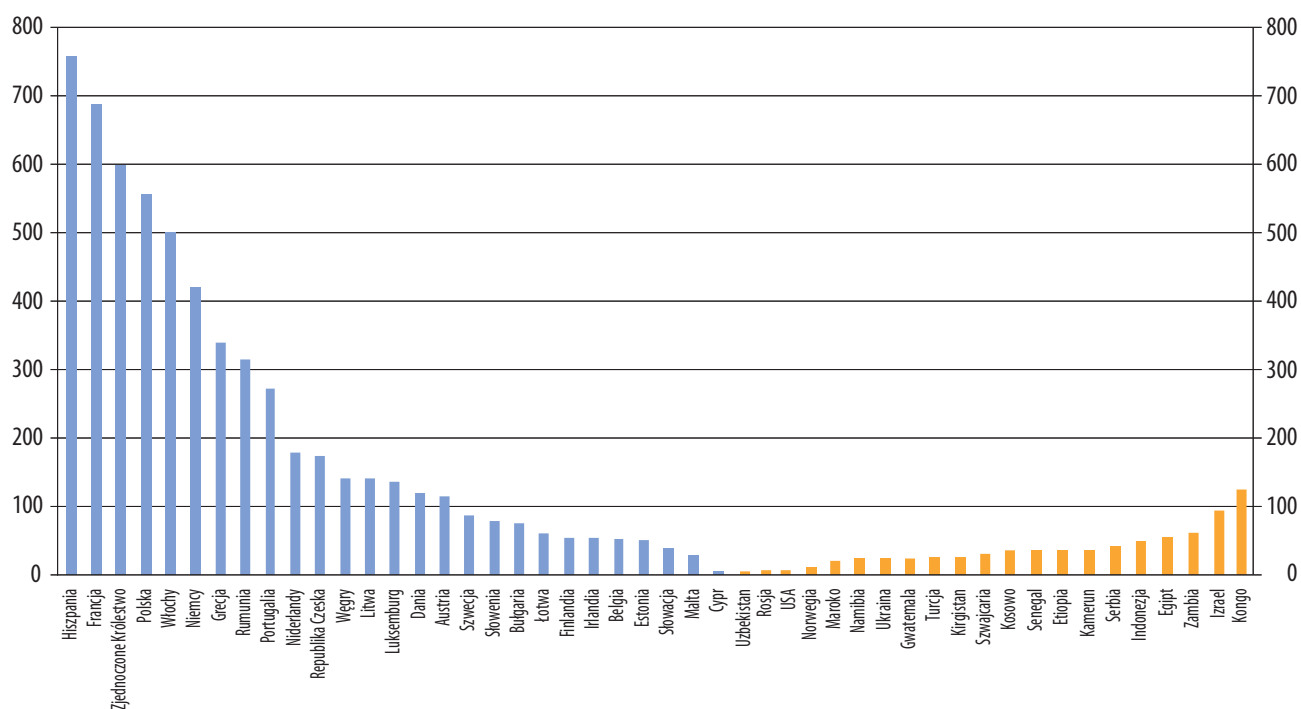
WIZYTY KONTROLNE W 2012 ROKU

Chociaż znaczna część prac kontrolnych prowadzona jest w siedzibie ETO w Luksemburgu, kontrolerzy przeprowadzają też wizyty kontrolne w instytucjach, agencjach i organach zdecentralizowanych UE, w organach administracji państw członkowskich i u innych odbiorców funduszy UE (także w siedzibach organizacji międzynarodowych, takich jak siedziba ONZ w Szwajcarii). Celem tych wizyt jest uzyskanie **bezpośrednich dowodów kontroli**.

Wizyty te odbywają się zazwyczaj na szczeblu **administracji** centralnej i lokalnej zajmującej się przetwarzaniem środków UE, zarządzaniem nimi i ich wypłacaniem oraz na szczeblu **beneficjentów końcowych**, którzy te środki otrzymują. Wizyty kontrolne na terytorium UE często odbywają się we współpracy z najwyższymi organami kontroli danego państwa członkowskiego. Zespoły kontrolne z zasady składają się z dwóch lub trzech kontrolerów, a wizyty kontrolne zwykle trwają od kilku dni do dwóch tygodni, w zależności od rodzaju kontroli i czasu potrzebnego na podróż.

W 2012 r. kontrolerzy Trybunału spędzili na wizytach kontrolnych 6 816 dni, w tym 6 054 w państwach członkowskich i 762 poza obszarem Unii, zbierając dowody w ramach kontroli związanych ze sprawozdaniem rocznym, specjalnymi sprawozdaniami rocznymi oraz innymi wybranymi zadaniami. Porównywalną ilość czasu kontrolerzy spędzili, przeprowadzając kontrole w instytucjach i organach UE w Brukseli i Luksemburgu.

Wizyty kontrolne w 2012 r. (liczba dni)

SPRAWOZDANIE ROCZNE DOTYCZĄCE WYKONANIA BUDŻETU UE ZA 2011 ROK

W 2012 r. większość prac ETO związanych z kontrolą finansową oraz kontrolą zgodności dotyczyła wykonania budżetu UE na 2011 r. Ich wynikiem była publikacja w dniu 6 listopada 2012 r. **sprawozdania rocznego za rok 2011**.

Celem sprawozdania rocznego jest przedstawienie ustaleń i wniosków, które będą pomocne Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i opinii publicznej w ocenie jakości zarządzania finansami, a także sformułowanie zaleceń mających służyć poprawie sytuacji. Głównym elementem sprawozdań rocznych za 2011 r. jest wydane po raz osiemnasty poświadczenie wiarygodności (DAS) na temat wiarygodności rozliczeń UE oraz prawidłowości transakcji leżących u ich podstaw.

Sprawozdanie roczne dotyczące wykonania budżetu UE za 2011 r. zawierało **dwa nowe rozdziały**, pozwalające bliżej przedstawić wyniki kontroli w obszarach rolnictwa i spójności. Rozdział poświęcony wcześniej rolnictwu i zasobom naturalnym zastąpiono rozdziałami: „Rolnictwo: wsparcie rynku i pomoc bezpośrednia” oraz „Rozwój obszarów wiejskich, środowisko, rybołówstwo i zdrowie”. Ponadto wcześniejszy rozdział „Spójność, energia i transport” zastąpiły osobne rozdziały: „Polityka regionalna, energia i transport” oraz „Zatrudnienie i sprawy społeczne”.

Najważniejsze wnioski zawarte w sprawozdaniu rocznym za 2011 r.

- **Roczne sprawozdanie finansowe** za 2011 r. rzetelnie przedstawia sytuację finansową Unii Europejskiej oraz wyniki jej transakcji i przepływy pieniężne za badany rok. W **dochodach i zobowiązaniach** nie wystąpił istotny poziom błędu. Natomiast w płatnościach występuje istotny poziom błędu, szacowany na 3,9% dla budżetu UE jako całości. Poziom błędu pozostawał na podobnej wysokości co w 2010 r., kiedy wyniósł 3,7%.
- Istotny poziom błędu wystąpił we wszystkich objętych osobnymi ocenami obszarach wydatków UE – z wyjątkiem **stosunków zewnętrznych, pomocy i rozszerzenia oraz wydatków administracyjnych**. Wyniki te wskazują, że potrzebna jest poprawa zarządzania finansami UE.
- Szacowany przez Trybunał poziom błędu w wydatkach w grupie polityk **Rozwój obszarów wiejskich, środowisko naturalne, rybołówstwo i zdrowie** (najbardziej narażony na błędy obszar wydatków) wyniósł 7,7%. Szacowany poziom błędu w grupie polityk **Polityka regionalna, energia i transport** pozostał wysoki i wyniósł 6,0%.
- **Zakres zastrzeżeń zgłoszonych przez Komisję zwiększył się**: kwota płatności obciążonych ryzykiem, zgłoszona przez dyrektorów generalnych, wzrosła z 0,4 mld euro w 2010 r. do 2,0 mld euro w 2011 r. Jest to następstwem faktu uznania przez Komisję wysokiego poziomu błędu w niektórych obszarach, w szczególności w zakresie rozwoju obszarów wiejskich, spójności i badań naukowych.
- Stwierdzono, że zbadane **systemy kontroli** są zaledwie częściowo skuteczne pod względem zapewniania prawidłowości płatności oraz że nie spełniają swojej roli jako instrumenty zapobiegania błędom lub ich wykrywania i korygowania. Zidentyfikowano liczne przypadki **zawodności kontroli**.
- Proces samooceny dokonywanej przez Komisję ewoluuje i w porównaniu z poprzednimi latami odnotowano w nim pewne pozytywne zmiany. Niemniej jednak wyniki kontroli wykonania zadań przeprowadzonych przez Trybunał w 2011 r. wskazują na brak dobrych jakościowo ocen potrzeb, uchybienia w koncepcji programów, które negatywnie wpływają na sprawozdawczość, oraz potrzebę wykazania przez Komisję **wartości dodanej na poziomie UE**.

SPRAWOZDANIE ROCZNE DOTYCZĄCE EUROPEJSKICH FUNDUSZY ROZWOJU ZA 2011 ROK

Europejskie Fundusze Rozwoju (EFR) są finansowane przez państwa członkowskie, jednak ich funkcjonowanie jest regulowane na podstawie osobnego rozporządzenia finansowego, a zarządzanie nimi nie wchodzi w zakres budżetu ogólnego UE. Za realizację finansową operacji finansowanych za pomocą środków EFR odpowiedzialna jest Komisja Europejska.

EFR jest głównym instrumentem pomocy Unii Europejskiej w zakresie współpracy na rzecz rozwoju z państwami Afryki, Karaibów i Pacyfiku (AKP) oraz krajami i terytoriami zamorskimi (KTZ) na mocy umowy z Kotonu zawartej w 2000 r. Wydatki koncentrują się na ograniczaniu i eliminowaniu ubóstwa, co jest zgodne z dążeniem do zapewnienia zrównoważonego rozwoju oraz stopniowego włączania krajów AKP i KTZ w gospodarkę światową. Prowadzona współpraca opiera się na trzech wzajemnie powiązanych i uzupełniających się filarach: współpracy na rzecz rozwoju, współpracy gospodarczej i handlowej oraz wymiarze politycznym.

Sprawozdanie roczne za 2011 r. dotyczące EFR zostało opublikowane razem ze sprawozdaniem dotyczącym unijnego budżetu w dniu 6 listopada 2012 r.

Zgodnie z ustaleniami Trybunału sprawozdanie za 2011 r. rzetelnie przedstawia sytuację finansową EFR oraz wyniki ich transakcji i przepływy pieniężne. Jednak 33% transakcji wykonywanych w ramach EFR obciążonych było błędami, a szacowany poziom błędu w płatnościach wyniósł 5,1%.

SPECJALNE SPRAWOZDANIA ROCZNE DOTYCZĄCE AGENCJI, ORGANÓW ZDECENTRALIZOWANYCH I INNYCH INSTYTUCJI UE ZA ROK 2011

W 2012 r. Trybunał opublikował 50 **specjalnych sprawozdań rocznych**, głównie za rok budżetowy 2011, dotyczących unijnych agencji, organów zdecentralizowanych (takich jak wspólne przedsiębiorstwa) oraz innych instytucji.

Agencje i organy zdecentralizowane UE tworzone są na mocy ustawodawstwa UE do celów wykonywania zadań specjalnych. Każda agencja ma własny mandat, zarząd, dyrekcję, personel i budżet. Agencje działają w wielu obszarach, takich jak bezpieczeństwo, zdrowie, badania naukowe, finanse, migracja i podróże.

Prezes Almeida przedstawiający sprawozdanie roczne za 2011 r. na sesji plenarnej Parlamentu Europejskiego w listopadzie 2012 r.

SPRAWOZDANIA SPECJALNE W 2012 ROK

Oprócz sprawozdań rocznych ETO przez cały rok publikuje **sprawozdania specjalne** obejmujące kontrole wykonania zadań i kontrole zgodności dotyczące konkretnych wybranych obszarów budżetowych lub kwestii zarządzania. ETO wybiera i opracowuje te zadania kontrolne w taki sposób, aby miały one jak największe oddziaływanie, co pozwala na optymalne wykorzystanie zasobów Trybunału.

Wybierając tematy, ETO bierze pod uwagę:

- **rodzaje ryzyka** dla wykonania zadań lub zgodności w danym obszarze dochodów lub wydatków;
- **poziom** dochodów lub wydatków w danym obszarze;
- **czas**, jak upłynął od ostatniej kontroli;
- nadchodzące **zmiany** w przepisach lub ramach operacyjnych oraz
- **interes** polityczny i społeczny.

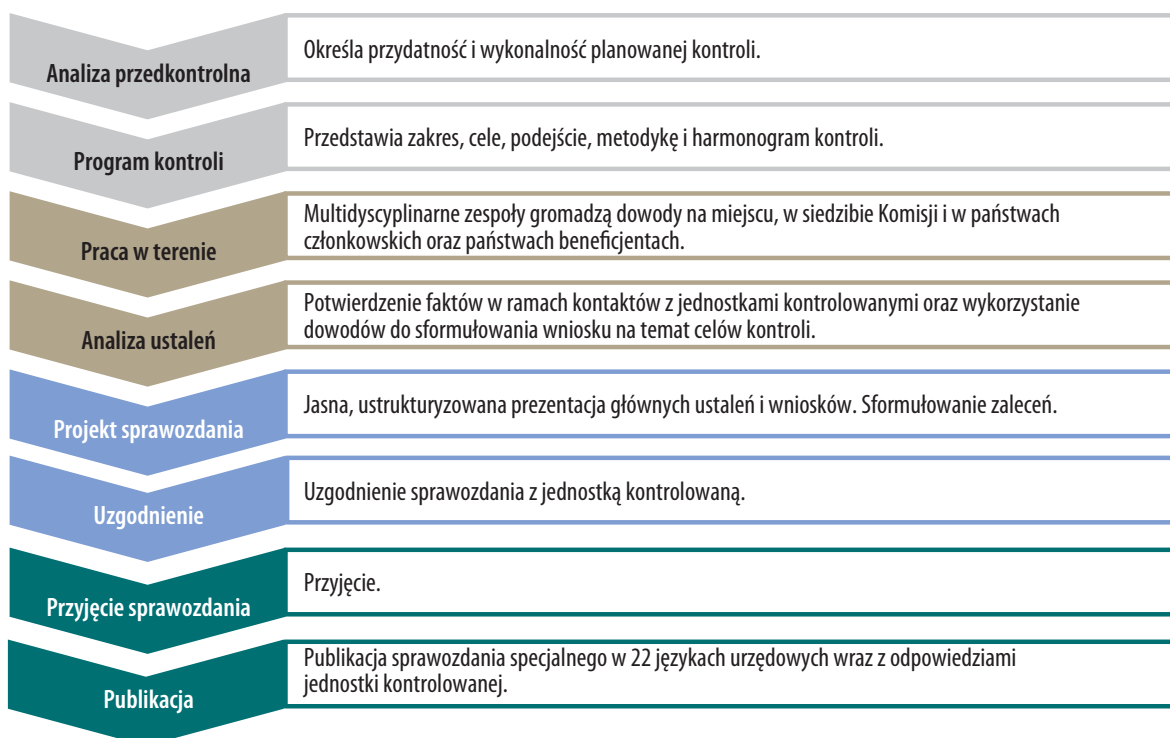

W 2012 r. Trybunał przyjął **25 sprawozdań specjalnych** dotyczących wielu tematów. Oznacza to znaczący wzrost w porównaniu z 16 sprawozdaniem przyjętymi w 2011 r. (i 12 w 2008 r.).

Pełne wersje wszystkich sprawozdań specjalnych są dostępne na stronie ETO (<http://eca.europa.eu>) oraz na stronie EU bookshop w 22 językach urzędowych UE.

Poniżej krótko przedstawiono tematy sprawozdań specjalnych z 2012 r., uporządkowane według odpowiedniego działu ram finansowych na lata 2013–2017 – wieloletniego budżetu UE.

NAJWAŻNIEJSZE ETAPY W WYBRANYCH KONTROLACH WYKONANIA ZADAŃ LUB KONTROLACH ZGODNOŚCI

TRWAŁY WZROST

Unijne wydatki w zakresie trwałego wzrostu obejmują dwa zagadnienia:

Konkurencyjność obejmuje środki finansowe na badania i rozwój technologiczny, stworzenie w Europie połączeń za pomocą sieci europejskich, edukację i szkolenia, wspieranie konkurencyjności na całkowicie zintegrowanym wspólnym rynku oraz program polityki społecznej, jak również zamykanie elektrowni jądrowych. Wydatki UE przeznaczone na wspieranie konkurencyjności na rzecz wzrostu i zatrudnienia na lata 2007–2013 wynoszą 89,4 mld euro, co stanowi 9,2% unijnego budżetu, z czego blisko dwie trzecie przeznacza się na badania i rozwój.

Spójność na rzecz wzrostu i tworzenia miejsc pracy wiąże się głównie z polityką spójności, która jest realizowana w ramach funduszy obejmujących określone obszary działalności, w tym: Europejski Fundusz Społeczny (EFS), Fundusz Spójności oraz Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR). Środki te wydawane są przez Komisję i państwa członkowskie w ramach zarządzania dzielonego. Wydatki w ramach polityki spójności na lata 2007–2013 wynoszą 348,4 mld euro (35,7% łącznego budżetu UE).

W 2012 r. ETO przyjął następujące sprawozdania specjalne dotyczące tego obszaru działalności:

- O Instrumenty finansowe dla MŚP współfinansowane z EFRR (2/2012)** – oceniono skuteczność i wydajność środków inżynierii finansowej współfinansowanych z EFRR w okresach programowania 2000–2006 i 2007–2013 na podstawie próby projektów zrealizowanych w Zjednoczonym Królestwie, Niemczech, na Słowacji, Węgrzech i w Portugalii oraz na podstawie badania systemów zarządzania, monitorowania i systemów informacyjnych Komisji i państw członkowskich. Trybunał stwierdził, że przeszkodą dla skuteczności i wydajności wydatków w ramach EFRR przeznaczonych na instrumenty finansowe dla małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) były nieodpowiednie ramy prawne mające zastosowanie do różnych rodzajów instrumentów finansowych. *Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) są podstawą gospodarki UE, ponieważ generują miejsca pracy, innowacje i dobrobyt. Jednak mogą one mieć trudności z uzyskaniem*

dostępu do rodzaju i kwot środków finansowych, które są im potrzebne. Aby je wspierać, Unia stosuje dotacje w ramach swojej polityki dotyczącej przedsiębiorstw i polityki spójności oraz w coraz większym stopniu – w ramach EFRR – instrumenty finansowe. Instrumenty finansowe są instrumentami zwrotnymi i rotacyjnymi. Według danych dostarczonych przez Komisję, w okresach programowania 2000–2006 i 2007–2013 sumy środków przydzielonych w ramach EFRR na instrumenty inżynierii finansowej wynosiły odpowiednio 1,6 mld euro i 10,4 mld euro.

- **Fundusze strukturalne: czy Komisja skutecznie rozwiązała problem braków, jakie wykryto w systemach zarządzania i kontroli w państwach członkowskich?** (3/2012) – oceniono, czy Komisja: zainicjowała odpowiednie działania naprawcze, zapewniła ich terminową realizację oraz czy miała wystarczającą pewność, że jej działania doprowadziły do właściwych korekt finansowych wcześniejszych nieprawidłowości, a także do udoskonalenia systemów, tak aby mogły one zapobiegać występowaniu nieprawidłowości. Kontrola opierała się głównie na ocenie 40 programów, w których wykryto istotne braki. Trybunał ustalił, że w kwestii braków w systemach zarządzania i kontroli w państwach członkowskich Komisji w pewnym stopniu udało się zapewnić prawidłowe stosowanie korekt finansowych, jednak z mniejszym powodzeniem realizowała ona zadanie upewnienia się, że jej działania doprowadziły do udoskonalenia systemów państw członkowskich. *Zarządzanie wydatkami z funduszy strukturalnych jest dzielone między Komisję i państwa członkowskie. Państwa członkowskie sporządzają wieloletnie programy, które są oceniane i zatwierdzane przez Komisję, a następnie wdrażane przez państwa członkowskie. W przypadku wykrycia istotnych braków w systemach zarządzania i kontroli w państwach członkowskich celem Komisji jest doprowadzenie do korekty nieprawidłowości oraz udoskonalenia systemów.*
- **Wykorzystanie funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności do współfinansowania infrastruktury transportowej portów morskich: czy środki są inwestowane skutecznie?** (4/2012) – oceniono, czy cele i produkty 27 projektów współfinansowanych z EFRR i Funduszu Spójności w ramach kategorii „Infrastruktura transportowa” w latach 2000–2006 przyniosły oczekiwane rezultaty. Oceniono także sposoby zarządzania przez państwa członkowskie odnośnymi wydatkami oraz nadzór nad tym procesem ze strony Komisji. Trybunał stwierdził, że zaledwie 11 z 27 projektów inwestycji w infrastrukturę transportową portów morskich, finansowanych z Funduszu Spójności, przyniosło oczekiwane rezultaty. *Transport morski zajmuje drugie miejsce wśród wszystkich rodzajów transportu w UE. Komisja przewiduje, że wzrośnie on z 3,8 mld ton w 2006 r. do około 5,3 mld ton w 2018 r. Od 2000 r. UE udostępniła około 6,2 mld euro w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w celu współfinansowania budowy infrastruktury portów morskich.*

Kontrola unijnych wydatków w dziedzinie transportu

TRWAŁY WZROST

- o Czy finansowanie w ramach działań strukturalnych projektów dotyczących infrastruktury gospodarowania odpadami komunalnymi skutecznie pomaga państwom członkowskim osiągać cele polityki UE w zakresie gospodarowania odpadami?** (20/2012) – oceniono wyniki 26 objętych próbą projektów infrastruktury gospodarowania odpadami i zweryfikowano, czy cele polityki UE w dziedzinie odpadów zostały osiągnięte oraz czy działania wspierające zostały wdrożone w ośmiu regionach, w których zlokalizowane są te infrastruktury. Zbadano również rolę Komisji. Trybunał ustalił, że słaba realizacja działań wspierających i uchybienia dotyczące unijnych przepisów i wytycznych negatywnie wpływały na skuteczność finansowania infrastruktury gospodarowania odpadami komunalnymi w ramach działań strukturalnych. *W 2010 r. każdy obywatel UE-27 wytworzył średnio około 500 kg odpadów komunalnych. Odpady takie, jeśli nie są właściwie zbierane, przetwarzane i unieszkodliwiane, mogą wywierać negatywny wpływ na środowisko. Unia w drodze dyrektyw wprowadziła wspólne normy i cele dotyczące gospodarowania odpadami komunalnymi, ponadto współfinansuje ona infrastrukturę gospodarowania odpadami w wybranych regionach. W latach 2010–2013 Unia przeznaczyła na cele infrastruktury gospodarowania odpadami środki w wysokości 10,8 mld euro.*
- o Opłacalność inwestycji w efektywność energetyczną realizowanych w ramach polityki spójności** (21/2012) – oceniono, czy zrealizowane w ramach polityki spójności inwestycje w efektywność energetyczną były opłacalne, sprawdzając: czy ustanowiono właściwe warunki programowania i finansowania, aby umożliwić opłacalne inwestycje w efektywność energetyczną, oraz czy projekty w dziedzinie efektywności energetycznej realizowane w budynkach publicznych były opłacalne. Trybunał ustalił, że średni okres zwrotu nakładów w przypadku unijnych inwestycji w dziedzinie efektywności energetycznej przekracza 50 lat (w skrajnych przypadkach sięga nawet 150 lat), co oznacza, że środki przeznaczone na ten cel mogły zostać spożytkowane

w bardziej opłacalny sposób. Koszty zwiększonego zużycia energii, wyczerpywanie się rezerw paliw kopalnych i wpływ działalności człowieka na zmianę klimatu to czynniki kształtujące najnowszą politykę Unii w dziedzinie efektywności energetycznej. Od 2000 r. Unia Europejska za pośrednictwem funduszy dostępnych w ramach polityki spójności przeznaczyła prawie 5 mld euro na współfinansowanie działań na rzecz efektywności energetycznej w państwach członkowskich.

- o Czy w ramach działań strukturalnych UE skutecznie wspierano rewitalizację zdegradowanych terenów poprzemysłowych i powojkowych?** (23/2012) – oceniono, czy zrealizowano cele zakładane w projektach, czy wsparcie UE przyznawano na podstawie solidnych kryteriów oraz czy wyniki osiągnięto najniższym kosztem dla budżetu UE. Trybunał skontrolował efekty 27 projektów rewitalizacyjnych, których łączna wartość współfinansowania UE wyniosła 231 mln euro, oraz poddał przeglądowi narzędzia służące do rewitalizacji terenów zdegradowanych, które stanowią ramy dla konkretnych współfinansowanych interwencji, w Niemczech, Zjednoczonym Królestwie, na Węgrzech, w Polsce i Republice Czeskiej. (Wnioski z tego sprawozdania specjalnego mają zostać opublikowane w dniu 18 kwietnia 2013 r.). *W ostatnich kilkudziesięciu latach udostępniano z roku na rok coraz więcej opuszczonych terenów poprzemysłowych i powojkowych (tzw. terenów zdegradowanych). Wiele terenów zdegradowanych jest zanieczyszczonych. Działania strukturalne UE przewidują promowanie rewitalizacji i ponownego wykorzystania terenów zdegradowanych, aby chronić zdrowie ludzkie i środowisko naturalne oraz aby ograniczyć niekontrolowane rozrastanie się miast. Łączne wydatki UE na ten cel w latach 2000–2013 wyniosły 5,7 mld euro.*

- **Pomoc z Funduszu Solidarności Unii Europejskiej (FSUE) udzielona w związku z trzęsieniem ziemi w Abruzji z 2009 r.: adekwatność i koszt działań** (24/2012) – oceniono, czy finansowane działania były zgodne z rozporządzeniem w sprawie FSUE oraz czy projekt budowlany CASE (**główny beneficjent pomocy**) został dobrze opracowany i zaprojektowany oraz zrealizowany z należyty uwzględnieniem zasady zachowania oszczędności. Trybunał ustalił, że inne projekty kwalifikowały się do finansowania, jednak projekt CASE nie spełniał wymogów rozporządzenia w sprawie FSUE. Co więcej, wystąpiły niedociągnięcia w planowaniu projektu CASE i w poszanowaniu zasady oszczędności podczas jego realizacji. *Trzęsienie ziemi, które miało miejsce w regionie Abruzji we Włoszech w 2009 r., spowodowało straty przekraczające 10 mld euro. Unia Europejska dofinansowała włoskie działania nadzwyczajne kwotą 0,5 mld euro z Funduszu Solidarności. Pomoc została spożytkowana na działania nadzwyczajne, budowę tymczasowych budynków mieszkalnych i szkół oraz projekt CASE, którego celem była budowa domów odpornych na wstrząsy sejsmiczne.*
- **Czy istnieją narzędzia pozwalające monitorować skuteczność wydatków z Europejskiego Funduszu Społecznego na starszych pracowników?** (25/2012) – oceniono, czy i w jakim stopniu państwa członkowskie i Komisja wypracowały i stosowały narzędzia niezbędne do oceny, czy osiągnięto zaplanowane cele w zakresie pomocy starszym pracownikom. Skontrolowano sześć programów o łącznym budżecie wynoszącym 222 mln euro, obejmujących cztery państwa członkowskie (Niemcy, Włochy, Polskę i Zjednoczone Królestwo). Trybunał ustalił, że ani państwa członkowskie, ani Komisja nie są w stanie stwierdzić, w jakim zakresie działania finansowane z EFS rzeczywiście pomogły starszym pracownikom. Co więcej, kwoty, jakie wydatkowano na tego typu działania, nie były odnotowywane. *W okresie programowania 2007–2013 wydatki z EFS w ramach wsparcia państw członkowskich w dziedzinie zatrudnienia wyniosły ponad 75 mld euro, co stanowić będzie około 8% ogólnego budżetu UE. Jedną z grup znajdujących się w wyjątkowo niekorzystnej sytuacji są starsi pracownicy.*

*Katedra w L'Aquila we Włoszech,
prawie cztery lata po trzęsieniu z 2009 r.*

*Nowo wybudowane, odporne na wstrząsy
budynki mieszkalne w L'Aquila we Włoszech*

ZARZĄDZANIE ZASOBAMI NATURALNYMI I ICH OCHRONA

UE ma szeroki zakres odpowiedzialności politycznej w dziedzinie rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich, rybołówstwa i środowiska. Planowane wydatki na lata 2007–2013 wynoszą 413,1 mld euro, co stanowi 42,3% całości budżetu UE.

Trzy czwarte wydatków obejmują płatności bezpośrednie dla rolników i wsparcie rynków rolnych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) – „pierwszy filar” wspólnej polityki rolnej (WPR). Jedną piątą środków przeznacza się na rozwój obszarów wiejskich, który finansowany jest z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), będącego „drugim filarem” WPR. Rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich podlegają zarządzaniu dzielonemu między Komisję a państwa członkowskie.

W 2012 r. ETO przyjął następujące sprawozdania specjalne dotyczące tego obszaru działalności:

- o Reforma wspólnej organizacji rynku wina – dotychczasowe postępy** (7/2012) – oceniono postępy w zakresie osiągnięcia jednego z głównych celów reformy rynku wina: zapewnienia równowagi między podażą a popytem. Kontrola koncentrowała się na środkach dotyczących karczowania winorośli oraz restrukturyzacji i przekształcania winnic, które są dwoma największymi obszarami wydatków i mają istotne znaczenie dla osiągnięcia celu, którym jest zapewnienie równowagi między podażą a popytem. Trybunał ustalił, że środki te nawzajem sobie przeszkadzały i że nadwyżka strukturalna nie była w wystarczającym zakresie obniżana. *Środki przeznaczone przez Unię na cel karczowania winorośli w ciągu trzyletniego okresu stosowania tego rozwiązania (od lat 2008–2009 do 2010–2011) wyniosły 1,1 mld euro. Na cel restrukturyzacji i przekształcania winnic przeznaczono 4,2 mld euro na okres 10 lat trwający do 2010 r.*
- o Ukierunkowanie pomocy na modernizację gospodarstw rolnych** (8/2012) – oceniono, czy pomoc UE na rzecz modernizacji gospodarstw rolnych jest ukierunkowana na priorytety UE i konkretne potrzeby państw członkowskich. Trybunał ustalił, że modernizacja gospodarstw rolnych przyniosłaby lepsze rezultaty, gdyby wsparcie finansowe było lepiej ukierunkowane na priorytety UE i konkretne potrzeby państw członkowskich oraz gdyby procedury wyboru były skutecznie stosowane. *Pomoc finansowa dotyczy inwestycji w gospodarstwa rolne, które mogą obejmować zarówno proste przedmioty, takie jak narzędzia rolnicze i drewniane skrzynie na owoce, jak i złożone projekty, takie jak instalacje biogazowe. Budżet UE na ten cel wynosi 11,1 mld euro (finansowanie za pośrednictwem EFRROW) w okresie programowania 2007–2013, co stanowi około 11% wszystkich wydatków UE przewidzianych na rozwój obszarów wiejskich w Unii.*

- **Kontrola systemu kontroli produkcji, przetwarzania, dystrybucji i przywozu produktów ekologicznych** (9/2012) – oceniono, czy system kontroli produktów ekologicznych dostarcza wystarczającej pewności, że kluczowe wymogi produkcji ekologicznej, przetwarzania, dystrybucji i przywozu są spełnione. Kontrola skoncentrowana była na tym, w jaki sposób różne zaangażowane instytucje (Komisja oraz właściwe organy, jednostki akredytujące i certyfikujące w państwach członkowskich) realizowały swoje zadania w ramach UE, oraz na zarządzaniu obowiązującymi systemami przywozu. Trybunał ustalił, że właściwe organy w państwach członkowskich napotykają utrudnienia w zapewnianiu identyfikowalności produktów ekologicznych oraz że występują uchybienia w działaniu systemu, którym należy zaradzić, by uzyskać wystarczającą pewność, że system funkcjonuje skutecznie oraz że zaufanie konsumenta nie zostanie podważone. *Regulacje prawne UE dotyczące sektora produkcji ekologicznej mają stanowić podstawę trwałego rozwoju produkcji ekologicznej przy jednoczesnym zagwarantowaniu uczciwej konkurencji, ochronie interesów konsumentów oraz zapewnieniu efektywnego funkcjonowania rynku wewnętrznego. Ustanowiono system kontroli, w ramach którego przeprowadza się weryfikację i certyfikację każdego podmiotu gospodarczego w łańcuchu dostaw.*
- **Pomoc bezpośrednia udzielana na krowy mamki i maciorki oraz kozy w ramach częściowego wdrażania SPJ** (11/2012) – oceniono, czy pomoc została ukierunkowana na najbardziej odpowiednie regiony w państwach członkowskich; czy była skuteczna w podtrzymywaniu określonej produkcji i tym samym umożliwiła uniknięcie negatywnych skutków społecznych, gospodarczych i środowiskowych; oraz czy była dobrze monitorowana i oceniana przez Komisję i państwa członkowskie. Trybunał stwierdził, że pomoc bezpośrednia w ramach WPR udzielana na karmiące zwierzęta gospodarskie nie daje lepszych rezultatów niż pomoc oddzielona od wielkości produkcji. *Po reformie WPR w 2003 r. wsparcie dla rolnictwa, które było poprzednio udzielane w formie pomocy bezpośredniej powiązanej z określoną produkcją produktów rolnych (tzw. pomoc powiązana z wielkością produkcji), nie miało już być wypłacane w związku z produkcją (tzn. nastąpiło jego oddzielenie od produkcji) po wprowadzeniu SPJ – systemu płatności jednolitych. Przewidziano jednak wyjątki od całkowitego oddzielenia płatności od wielkości produkcji w przypadku konkretnych sektorów i regionów, w celu ograniczenia potencjalnych negatywnych skutków natychmiastowego całkowitego oddzielenia płatności od produkcji. Należą do nich już istniejące systemy dotyczące krów mamek i maciorek oraz kóz. Środki budżetowe przyznane na cel takiej pomocy bezpośredniej wyniosły w 2011 r. około 1 mld euro.*

Wizyta kontrolna na farmie w Hiszpanii będącej beneficjentem pomocy

ZARZĄDZANIE ZASOBAMI NARURALNYMI I ICH OCHRONA

- o **Wdrożenie przepisów UE dotyczących higieny w ubojniach w krajach, które przystąpiły do UE od 2004 r.** (14/2012) – oceniono, czy Komisja i dane państwa członkowskie podjęły niezbędne działania w celu zapewnienia podwyższenia norm higienicznych w ubojniach do poziomu UE. Polegało to na zbadaniu nadzoru, wytycznych, realizacji i finansowania działań związanych z wymogami w zakresie higieny. Trybunał skontrolował ubojnie, które były beneficjentami unijnej pomocy w Republice Czeskiej, Polsce, Rumunii, Słowenii i na Węgrzech. Choć Trybunał ustalił, że ogólna koncepcja systemów nadzoru Komisji i właściwych organów nad wymogami w zakresie higieny była odpowiednia, to przeprowadzona kontrola wykazała liczne uchybienia we wdrażaniu tych systemów, co wskazuje na potrzebę stosowania bardziej rygorystycznego podejścia na wszystkich poziomach w celu ograniczenia ryzyka. *Państwa członkowskie, które przystąpiły do UE w 2004 r. i w latach następnych, musiały zapewnić spełnienie przez ich ubojnie wymogów UE w zakresie higieny. Ponieważ wymogi te były zasadniczo znacznie bardziej rygorystyczne niż obowiązujące wymogi krajowe, Unia przewidziała środki finansowe na modernizację ubojni, aby ułatwić przestrzeganie wymogów w zakresie higieny. Ze Specjalnego Programu Akcesyjnego na rzecz Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich (SAPARD) przeznaczono środki na dofinansowania w łącznej wysokości około 117 mln euro, z których skorzystało 241 ubojni. W późniejszym okresie wsparcie było udzielane w ramach programów EFOGR i EFRROW.*
- o **Skuteczność systemu jednolitej płatności obszarowej jako systemu przejściowego mającego na celu wsparcie rolników w nowych państwach członkowskich** (16/2012) – oceniono główne słabości, takie jak: dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów nieprowadzących działalności rolniczej lub prowadzących ją jedynie w marginalnym wymiarze; dokonywanie płatności z tytułu gruntów pozostawionych odłogiem lub przeznaczonych na działalność pozarolniczą; dokonywanie płatności na rzecz podmiotów państwowych; oraz skoncentrowanie pomocy na niewielkim gronie dużych beneficjentów. Trybunał ustalił, że część pomocy została wypłacona beneficjentom prowadzącym działalność rolniczą jedynie w marginalnym stopniu lub w ogóle takiej działalności nie prowadzącym, w tym podmiotom publicznym, oraz że dystrybucja pomocy odbywała się bez uwzględnienia szczególnych regionalnych cech działalności rolniczej i wkładu rolników w produkcję dóbr publicznych. Co więcej, zdecydowana większość rolników otrzymuje tylko bardzo niewielkie kwoty pomocy. *System jednolitej płatności obszarowej (system JPO) jest uproszczonym systemem wsparcia dochodów skierowanym do rolników w państwach członkowskich, które przystąpiły do UE w 2004 r. i w latach późniejszych. W 2011 r. suma przekazanych środków wyniosła około 5 mld euro.*

WOLNOŚĆ, BEZPIECZEŃSTWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ

Ten obszar polityki został stworzony z myślą o zapewnieniu swobodnego przepływu osób i zagwarantowaniu obywatelom wysokiego poziomu ochrony. Jego zakres obejmuje m.in. zarządzanie zewnętrznymi granicami UE oraz współpracę sądową w sprawach cywilnych i karnych. Zawiera on również politykę azylową i imigracyjną, współpracę policji i zwalczanie przestępczości. W latach 2007–2013 przewidywane wydatki w tym obszarze wyniosą 12,2 mld euro.

W 2012 r. ETO przyjął następujące sprawozdania specjalne dotyczące tego obszaru działalności:

- O Czy Europejski Fundusz na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich i Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców skutecznie przyczyniają się do integracji obywateli państw trzecich?** (22/2012) – oceniono, czy Europejski Fundusz na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich i Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców, stanowiące część ogólnego programu UE „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi” na lata 2007–2013” (program SOLID), skutecznie przyczyniają się do integracji obywateli państw trzecich w krajach UE; czy osiągnięte wyniki poparte są skutecznym monitorowaniem i oceną programu; czy koncepcja funduszy przyczyniła się do ich skutecznego wykorzystania; oraz czy systemy realizacji działań na rzecz integracji w ramach

programu SOLID są dobrze zarządzane. Trybunał ustalił, że chociaż w przypadku pojedynczych skontrolowanych projektów można dostrzec pozytywne wyniki, to zastosowano niewłaściwy system pomiaru stopnia powodzenia programów. Koncepcja programu wpłynęła negatywnie na jego efektywność, a koordynacja z innymi funduszami UE była niewłaściwa. *Unia wspiera działania na rzecz integracji obywateli państw trzecich w państwach członkowskich UE oraz zwiększenia solidarności poprzez podział obciążeń finansowych wynikających z zarządzania wspólnymi granicami zewnętrznymi i realizacji wspólnej polityki w dziedzinie azylu i imigracji. Przewiduje się, że wydatki z budżetu UE na program SOLID w latach 2007–2013 sięgną około 4 mld euro.*

Obóz dla uchodźców współfinansowany przez UE

UE JAKO PARTNER GLOBALNY

Działania UE w obszarze stosunków zewnętrznych koncentrują się na: rozszerzeniu, zapewnieniu stabilności, bezpieczeństwa i dobrobytu w jej sąsiedztwie, aktywnej działalności na rzecz zrównoważonego rozwoju na poziomie międzynarodowym, promowaniu globalnego ładu politycznego i zapewnieniu bezpieczeństwa strategicznego i cywilnego.

Unia planuje wydać w latach 2007–2013 na powyższe cele 55,9 mld euro, co stanowi 5,7% całego budżetu. Większością wydatków zarządza bezpośrednio Komisja albo z centrali, albo za pośrednictwem swoich delegatur. Częścią pomocy zarządza się wspólnie z organizacjami międzynarodowymi.

W 2012 r. ETO przyjął następujące sprawozdania specjalne dotyczące tego obszaru działalności:

- o Skuteczność pomocy rozwojowej Unii Europejskiej na rzecz bezpieczeństwa żywnościowego w Afryce Subsaharyjskiej (1/2012)** – oceniono, czy pomoc rozwojowa UE na rzecz bezpieczeństwa żywnościowego w Afryce Subsaharyjskiej była skuteczna – czy odpowiada potrzebom i priorytetom krajów oraz czy interwencje UE są skuteczne. Przedmiotem kontroli była przede wszystkim bezpośrednia pomoc rozwojowa UE w trzech wymiarach bezpieczeństwa żywnościowego, tj.: dostępności żywności, dostępu do niej oraz jej wartości żywieniowej. Trybunał stwierdził, że pomoc rozwojowa UE na rzecz bezpieczeństwa żywnościowego w Afryce Subsaharyjskiej jest w przeważającej mierze skuteczna i w istotny sposób przyczynia się do osiągnięcia bezpieczeństwa żywnościowego. Jednak Komisja nie wzięła wystarczająco pod uwagę potencjalnych możliwości udzielania wsparcia UE w innych krajach, w których również występuje chroniczny brak bezpieczeństwa żywnościowego, oraz nie dość priorytetowo potraktowała kwestię wartości żywieniowej. *Bezpieczeństwo żywnościowe jest poważnym, utrzymującym się problemem w Afryce Subsaharyjskiej, gdzie 30% ludności cierpi głód. W latach 2002–2010 Unia przeznaczyła za pośrednictwem Europejskich Funduszy Rozwoju (EFR) środki w wysokości ponad 3,2 mld euro na działania w dziedzinie bezpieczeństwa żywnościowego w tym regionie.*
- o Wspólny system informacyjny RELEX (CRIS) (5/2012)** – oceniono, czy struktura CRIS umożliwia spełnianie potrzeb informacyjnych Komisji oraz czy dostarczane informacje są wiarygodne. Kontrola obejmowała przegląd dokumentacji Komisji dotyczącej systemu oraz przeprowadzenie badań na danych zawartych w CRIS. Trybunał stwierdził, że CRIS jest na ogół skuteczny, jeśli chodzi o spełnianie potrzeb informacyjnych Komisji w dziedzinie działań zewnętrznych. Po dziesięciu latach rozwoju nadal występują w nim jednak niedociągnięcia. *CRIS jest systemem informacyjnym wprowadzonym przez Komisję na potrzeby zarządzania działaniami zewnętrznymi. Funkcje systemu były stale rozbudowywane od chwili jego uruchomienia w 2002 r. Jest on obecnie głównym referencyjnym systemem informacyjnym służącym do zarządzania, sprawozdawczości i dokumentacji w zakresie działań zewnętrznych finansowanych zarówno z budżetu ogólnego UE, jak i z Europejskich Funduszy Rozwoju (EFR).*

o Pomoc Unii Europejskiej dla tureckiej wspólnoty cypryjskiej (6/2012) – oceniono,

czy Komisja opracowała program pomocy, który odzwierciedla cele instrumentu; czy ustanowiono odpowiednie metody realizacji; oraz czy w ramach indywidualnych projektów osiąga się zamierzone rezultaty. Kontrola nie miała na celu oceny, czy program przyczynił się do osiągnięcia politycznego celu, tj. zjednoczenia. Trybunał ustalił, że program należycie wypełnił swoje cele w zakresie wsparcia finansowego tureckiej wspólnoty cypryjskiej i że – pomimo znacznych ograniczeń – zostały ustanowione odpowiednie metody jego realizacji. Niektóre cele zostały już osiągnięte, lecz ich trwałość jest często wątpliwa; nie udało się też wdrożyć największego projektu w ramach tego programu. *Suma środków przeznaczonych przez Unię na pomoc tureckiej wspólnocie cypryjskiej w latach 2006–2011 wyniosła 292,3 mln euro, z czego Trybunał w ramach próby umów skontrolował około jednej trzeciej.*

o Pomoc rozwojowa Unii Europejskiej na rzecz dostępu do wody pitnej i podstawowej infrastruktury sanitarnej w krajach Afryki Subsaharyjskiej (13/2012) – oceniono,

czy Komisja zarządzała pomocą rozwojową UE na rzecz dostępu do wody pitnej i podstawowej infrastruktury sanitarnej w Afryce Subsaharyjskiej w sposób pozwalający uzyskać skuteczne i trwałe rezultaty. Trybunał ustalił, że dzięki wsparciu UE poprawił się dostęp do wody pitnej i podstawowej infrastruktury sanitarnej. Z drugiej strony zaledwie w przypadku niespełna połowy zbadanych projektów rezultaty zaspokajały zapotrzebowanie beneficjentów, a korzyści nie będą trwałe, o ile nie zostanie zapewnione finansowanie ze źródeł innych niż opłaty. *Poprawa dostępu do wody pitnej*

i infrastruktury sanitarnej jest podstawowym elementem osiągnięcia milenijnych celów rozwoju. Czysta woda pitna i infrastruktura sanitarna przyczyniają się do wzrostu gospodarczego oraz ograniczenia ubóstwa. Wydatki UE na inwestycje w zakresie dostępu do wody i infrastruktury sanitarnej w krajach Afryki Subsaharyjskiej w latach 2001–2010 wyniosły około 1 mld euro. Jednak ponieważ środki na te inwestycje wpisują się również w inne sektory pomocy, łączna kwota wsparcia zapewnionego przez Komisję jest wyższa.

Pawilon zaopatrzenia w wodę, Jigawa, Nigeria

UE JAKO PARTNER GLOBALNY

- Wkład finansowy z Europejskiego Funduszu Rozwoju (EFR) na rzecz budowy trwałej sieci dróg w Afryce Subsaharyjskiej (17/2012)** – oceniono, czy EFR skutecznie przyczynił się do trwałości sieci drogowej w Afryce Subsaharyjskiej; czy infrastruktura drogowa wspierana przez EFR jest trwała; oraz czy Komisja skutecznie promowała trwałość infrastruktury drogowej. Kontrola koncentrowała się przede wszystkim na technicznych, finansowych i instytucjonalnych aspektach trwałości infrastruktury transportu drogowego i obejmowała 48 programów sfinansowanych od 1995 r. w ramach 8., 9. i 10. EFR w sześciu krajach partnerskich. Trybunał stwierdził, że udzielane przez Komisję wsparcie na rzecz trwałej sieci drogowej w Afryce Subsaharyjskiej jest częściowo skuteczne. Skontrolowane kraje partnerskie w niewystarczającym stopniu dbają o zapewnienie trwałości infrastruktury drogowej, a stan techniczny dróg ulega w różnym stopniu przedwczesnemu

pogorszeniu. Drogi i inne elementy infrastruktury transportu mają zasadnicze znaczenie dla integracji regionalnej, wzrostu gospodarczego, rozwoju społecznego, skutecznej administracji publicznej i bezpieczeństwa. W Afryce Subsaharyjskiej przewozy drogowe są dominującą formą transportu osobowego i towarowego, stanowiąc ponad 80% całkowitego przepływu towarów i usług, a potrzeby w zakresie transportu bardzo szybko rosną. Kwota unijnych zobowiązań w ramach EFR w tym regionie w okresie 1995–2011 wyniosła około 7,4 mld euro.

- Pomoc Unii Europejskiej dla Kosowa w zakresie praworządności (18/2012)** (zob. „Kontrola wykonania zadań w pigułce”).

Inspekcja dróg w Tanzanii

KONTROLA WYKONANIA ZADAŃ W PIGUŁCE

Pomoc Unii Europejskiej dla Kosowa w zakresie praworządności

Kosowscy policjanci i funkcjonariusze EULEX patrolują granicę Kosowa © EULEX 2011, fot. Enisa Kasemi

Kontrolując unijną pomoc dla Kosowa w zakresie praworządności, Trybunał po raz pierwszy przeprowadził misję w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO). Kosowo jest największym na świecie beneficjentem pomocy finansowej UE w przeliczeniu na mieszkańca i jednocześnie miejscem największej jak dotąd cywilnej operacji zarządzania kryzysowego uruchomionej przez UE (misja Unii Europejskiej w zakresie praworządności – EULEX).

Sprawozdanie specjalne Trybunału nr 18/2012 dotyczyło kwestii skuteczności pomocy UE w Kosowie w zakresie praworządności. Kontrola dotyczyła czterech obszarów: policji, wymiaru sprawiedliwości, służby celnej i przeciwdziałania korupcji. Trybunał zbadał również koordynację działań darczyńców i zarządzanie EULEX.

Skontrolowanie tak złożonych obszarów było dużym wyzwaniem. W Kosowie przeprowadzono cztery wizyty, które obejmowały rozmowy z urzędnikami Komisji Europejskiej, pracownikami EULEX, odpowiednimi władzami Kosowa oraz przedstawicielami międzynarodowej społeczności darczyńców i organizacji społeczeństwa obywatelskiego. Zespół kontrolny zbadał projekty instrumentu pomocy przedakcesyjnej i instrumentu na rzecz stabilności, jak również działania dotyczące monitorowania, mentoringu i doradztwa prowadzone przez EULEX. Zorganizowano spotkania w Brukseli, w których udział wzięli przedstawiciele Komisji, Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych, Sekretariatu Rady i NATO. Trybunał wspomagany był przez zespół ekspertów.

ETO ustalił, że unijna pomoc nie jest wystarczająco skuteczna. Chociaż UE pomogła w tworzeniu zdolności zwłaszcza w zakresie służby celnej, to jednak pomoc dla policji i sądownictwa zakończyła się jedynie umiarkowanym powodzeniem. Poziom przestępczości zorganizowanej i korupcji w Kosowie pozostaje wysoki. W sądownictwie w dalszym ciągu występują naciski polityczne, niewydolność oraz brak przejrzystości i egzekwowania prawa. Istotny problem stanowią ograniczone zdolności Kosowa do zapewnienia ochrony najważniejszym świadkom oraz trudności w przewożeniu świadków za granicę. Nie osiągnięto prawie żadnych postępów w zakresie ustanawiania praworządności na północy Kosowa. – Władze Kosowa przywiązują niewystarczającą wagę do praworządności – powiedział Gijs de Vries, członek ETO kierujący pracami nad sprawozdaniem – a wsparcie EU powinno być skuteczniejsze.

– Nie ma drugiego takiego miejsca na świecie, gdzie na równie małym obszarze działa równie wielu międzynarodowych darczyńców, których celem jest budowanie zdolności władz – powiedział Francisco de Miguel Rodriguez, kierownik zespołu kontrolnego. Trybunał stwierdził, że mechanizmy koordynacji stosowane przez UE wymagają dalszego udoskonalenia, w tym uwzględnienia udziału społeczności międzynarodowej.

W odróżnieniu od pozostałej części Bałkanów Zachodnich w przypadku Kosowa zachęta, którą jest perspektywa przystąpienia do UE, jest osłabiona przez brak wspólnego stanowiska UE w sprawie jego niepodległości.

W dziedzinie komunikacji kontrola ta była przełomowa. Sprawozdanie w tej sprawie było najszerzej cytowanym sprawozdaniem specjalnym Trybunału w 2012 r. i zaowocowało powstaniem ponad 130 artykułów w formie elektronicznej i drukowanej. Co więcej, na stronie internetowej Trybunału umieszczono film podsumowujący sprawozdanie. Było to pierwsze tego typu działanie Trybunału w ramach dążenia do dotarcia ze sprawozdaniami do szerszej grupy odbiorców.

Komisja Europejska i Europejska Służba Działań Zewnętrznych zgodziły się z wnioskami i zaleceniami ETO. Sprawozdanie zostało przedstawione w grupach roboczych Parlamentu Europejskiego i Rady. Brytyjska Izba Lordów zleciła dokładną analizę sprawozdania, podkreślając znaczenie jego ustaleń.

INSTYTUCJE, AGENCJE I INNE ORGANY UE

Wydatki administracyjne instytucji, agencji i innych organów UE obejmują koszty personelu, takie jak wynagrodzenia oraz emerytury i renty, wydatki na budynki, sprzęt, energię, telekomunikację i informatykę. Łączne wydatki w latach 2007–2013 wynoszą 55,9 mld euro, tj. 5,7% łącznego budżetu UE.

W 2012 r. ETO przyjął następujące sprawozdania specjalne dotyczące tego obszaru działalności:

o Skuteczność rozwoju pracowników w Komisji Europejskiej (10/2012) – oceniono, czy Komisja: powiązała rozwój pracowników z potrzebami organizacyjnymi; czy zapewniła pracownikom możliwości rozwoju; czy zapewniła środowisko motywujące pracowników do rozwoju umiejętności i stosowania ich w miejscu pracy; oraz czy oceniła skuteczność działań podejmowanych w celu rozwoju pracowników. Trybunał stwierdził, że podejmowane przez Komisję UE działania w zakresie rozwoju pracowników wymagają jednoznacznego ukierunkowania na cele organizacyjne. Roczny budżet Komisji na szkoleniowców zewnętrznych i materiały szkoleniowe w 2010 r. wyniósł 26,6 mln euro, a roczne inwestycje wewnętrzne w działania rozwojowe i szkoleniowe w 2010 r. obejmowały 230 tys. osobodni uczestnictwa w szkoleniach oraz równowartość 310 pracowników zajmujących się administrowaniem działaniami w zakresie szkoleń i rozwoju kariery oraz prowadzeniem ich.

o Czy Komisja i Eurostat usprawniły proces tworzenia rzetelnych i wiarygodnych statystyk europejskich? (12/2012) – oceniono, czy Komisja i Eurostat usprawniły proces sporządzania rzetelnych i wiarygodnych statystyk europejskich. Zależy to od przestrzegania europejskiego kodeksu praktyk statystycznych, w którym określono standardy dotyczące opracowywania, tworzenia i upowszechniania statystyk, oraz od wdrożenia europejskiego programu statystycznego. Kontrola nie obejmowała oceny rzetelności konkretnych wyników badań statystycznych. Trybunał ustalił, że Komisja i Eurostat nie

doprowadziły jeszcze do pełnego wdrożenia europejskiego kodeksu praktyk statystycznych, a opracowany przez Eurostat program statystyczny na lata 2008–2012 nie stanowi skutecznego narzędzia w zakresie planowania, monitorowania i rozliczalności. *Rzetelne i wiarygodne statystyki mają zasadnicze znaczenie dla realizacji zadań powierzonych UE. Statystyki potrzebne są – prawie we wszystkich obszarach – aby opracowywać, stosować, monitorować i oceniać polityki ustanowione w traktatach, a także aby gromadzić i rozdzielać fundusze UE. Coraz większa liczba europejskich polityk bezpośrednio opiera się na danych statystycznych, a wskaźniki statystyczne w coraz większym stopniu wykorzystywane są jako podstawa do podejmowania decyzji w zakresie polityki lub do nakładania kar.*

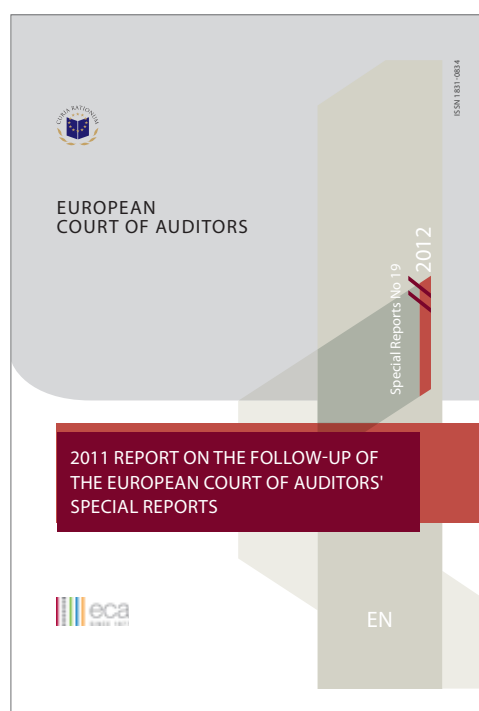
o Zarządzanie konfliktami interesów w wybranych agencjach UE (15/2012) – oceniono, czy wybrane agencje zarządzają sytuacjami konfliktu interesów w sposób należyty; czy istniały odpowiednie polityki i procedury zarządzania konfliktami interesów; oraz czy wybrane agencje odpowiednio wdrożyły polityki i procedury zarządzania konfliktami interesów. W ramach kontroli oceniono polityki i procedury zarządzania konfliktami interesów w czterech wybranych agencjach podejmujących istotne decyzje mające wpływ na bezpieczeństwo i zdrowie konsumentów. Trybunał stwierdził, że wybrane agencje UE nie zarządzały sytuacjami konfliktu interesów w sposób należyty.

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z WCZEŚNIEJSZYMI ZALECENIAMI

W 2012 r. ETO wprowadził nowy rodzaj publikacji – sprawozdanie specjalne dotyczące działań podjętych w związku z zaleceniami zawartymi we wcześniejszych sprawozdaniach.

- Sprawozdanie za 2011 r. dotyczące działań następczych związanych ze sprawozdaniami specjalnymi Europejskiego Trybunału Obrachunkowego (19/2012)** – oceniono, w jakim stopniu Komisja wdrożyła zalecenia zawarte w siedmiu sprawozdaniach specjalnych Trybunału z lat 2003–2009. Wspomniane sprawozdania specjalne dotyczyły trzech dziedzin budżetu: rolnictwa, energetyki i działań zewnętrznych. Trybunał ocenił działania podjęte przez Komisję w związku z jego zaleceniami. Kontrola wykazała, że zalecenia Trybunału zostały

uwzględnione – Komisja w pełni wdrożyła 29% badanych zaleceń, podczas gdy 49% zostało wdrożonych w przeważającej mierze, 20% częściowo, a 2% nie zostało wdrożonych w ogóle. *Zgodnie z międzynarodowymi standardami kontroli działania następcze podejmowane w związku ze sprawozdaniami z kontroli są końcowym etapem realizacji cyklu kontroli wykonania zadań, który to cykl składa się z etapu planowania, wykonania i działań następczych. Więcej informacji na temat działań następczych prowadzonych w wyniku zaleceń Trybunału można znaleźć na str. 39.*

OPINIE I STANOWISKA WYDANE W 2012 ROKU

ETO przyczynia się do poprawy **zarządzania finansami UE**, sporządzając opinie na temat wniosków w sprawie nowych przepisów lub zmian legislacyjnych, które mają skutki finansowe. Opinie te sporządza się na wniosek innych instytucji UE i są one wykorzystywane przez organy prawodawcze – Parlament Europejski i Radę – w ich pracy. ETO może także wydawać stanowiska dotyczące innych kwestii z własnej inicjatywy.

W 2012 r. Trybunał przyjął dziewięć opinii w kilku kluczowych dziedzinach związanych z opracowywaniem wieloletnich ram finansowych na kolejny okres i towarzyszących im regulacji sektorowych:

- na temat wniosków ustawodawczych Komisji dotyczących reformy **wspólnej polityki rolnej** od 2014 r. (1/2012) (więcej informacji w ramce);
- na temat środków wykonawczych dotyczących systemu **zasobów własnych** Unii Europejskiej, w sprawie metod i procedur udostępniania tradycyjnych zasobów własnych i zasobów własnych opartych na DNB, w sprawie środków w celu zaspokojenia potrzeb gotówkowych oraz w sprawie udostępniania zasobów pochodzących z podatku od wartości dodanej i podatku od transakcji finansowych (2/2012);
- na temat programu **Herkules III** (wspieranie działalności w dziedzinie ochrony interesów finansowych Unii Europejskiej) (3/2012);
- na temat **sprawozdania Komisji dotyczącego oceny** finansów Unii opartej na uzyskanych wynikach, sporządzonego zgodnie z art. 318 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (4/2012);

- na temat zmian w **Regulaminie pracowniczym** urzędników Unii Europejskiej i warunkach zatrudnienia innych pracowników Unii Europejskiej (5/2012);
- na temat zasad uczestnictwa i upowszechniania dla programu „**Horyzont 2020**” – programu ramowego w zakresie badań naukowych i innowacji (2014–2020) (6/2012);
- na temat **szczególnych tymczasowych środków** (w związku z przystąpieniem Chorwacji do Unii) w zakresie rekrutacji urzędników Unii Europejskiej i pracowników zatrudnionych na czas określony (7/2012);
- na temat **zwalczania nadużyć** na szkodę interesów finansowych Unii za pośrednictwem prawa karnego (8/2012);
- na temat ustanowienia wspólnych przepisów dotyczących Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego objętych zakresem **wspólnych ram strategicznych** oraz ustanowienia przepisów ogólnych dotyczących Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności (9/2012).

Pełne wersje opinii są dostępne na stronie ETO (<http://eca.europa.eu>) we wszystkich językach urzędowych UE.

OPINIA NR 1/2012 W SPRAWIE WNIOSKÓW USTAWODAWCZYCH KOMISJI DOTYCZĄCYCH WSPÓLNEJ POLITYKI ROLNEJ OD 2014 ROKU

Wspólna polityka rolna zostanie poddana reformie w 2013 r. W październiku 2011 r. Komisja opublikowała wniosek ustanawiający główne elementy ram prawnych WPR na lata 2014–2020. Nowe ramy prawne przewidują utrzymanie obecnej struktury WPR, tj. dwóch filarów oraz dwóch istniejących europejskich instrumentów finansowania rolnictwa: Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW).

Trybunał odnotował starania Komisji mające na celu uproszczenie przepisów dotyczących wspólnej polityki rolnej, w tym zaniechanie różnych modeli realizacji w ramach obecnego systemu płatności jednolitych oraz wprowadzenie uproszczonego systemu dla drobnych producentów rolnych. W proponowanych wnioskach Komisja uwzględniła szereg uwag poczynionych przez Parlament, Radę, a także przez sam Trybunał. Jednak wnioski ustawodawcze w dalszym ciągu ukierunkowane są głównie na wydatki i kontrolę wydatkowania. Z tego powodu nadal większą wagę przywiązuje się do zgodności niż do osiągniętych wyników, co jest sprzeczne z deklarowanymi zamiarami.

Trybunał odnotował postawiony przez Komisję cel polegający na wypłacaniu dotacji w ramach WPR przede wszystkim „rolnikom czynnym zawodowo” oraz starania Komisji na rzecz bardziej zrównoważonej dystrybucji płatności bezpośrednich wśród beneficjentów. Jednakże Trybunał miał wątpliwości, czy wdrożenie proponowanych działań nie spowoduje nadmiernego obciążenia administracyjnego dla instytucji zarządzających i rolników. Trybunał sugerował, że rozwiązaniem może być powiązanie ogólnych zasad ustanowionych w rozporządzeniu z systematycznym nadzorem i kierowaniem realizacją polityki ze strony Komisji. Stwierdził on również, że wpływ tzw. ograniczania (zmniejszania pomocy, w przypadku jeżeli przekroczy ona pewne limity) na redystrybucję pomocy będzie niewielki.

Opinia ta odegrała **kluczową rolę** w dyskusji o przyszłości wspólnej polityki rolnej. Media opublikowały na ten temat ponad 2 tys. artykułów. Wiele organizacji pozarządowych, organizatorów targów rolniczych i innych forów branżowych zapraszało Trybunał do przedstawienia treści opinii swoim słuchaczom, natomiast Parlament Europejski zaprasza naszych przedstawicieli na spotkania grup roboczych poświęconych tym zagadnieniom. Posłowie do Parlamentu Europejskiego uwzględnili większość zaleceń Trybunału w swoich propozycjach zmian w legislacji. Głosowanie nad pakietem legislacyjnym odbędzie się po przyjęciu wieloletnich ram finansowych.

WSPÓŁPRACA Z NAJWYŻSZYMI ORGANAMI KONTROLI (NOK)

ETO współpracuje z innymi najwyższymi organami kontroli (NOK) głównie poprzez:

- o Komitet Kontaktowy skupiający **NOK z państw członkowskich UE**,
- o sieć **NOK z państw kandydujących do UE lub potencjalnych kandydatów do członkostwa** w UE,
- o **międzynarodowe organizacje** zrzeszające publiczne organy kontroli, tj. Międzynarodowa Organizacja Najwyższych Organów Kontroli (INTOSAI) oraz jej europejska grupa regionalna (EUROSAI).

Spotkanie oficerów łącznikowych UE w Rzymie w kwietniu 2012 r.

Spotkanie podkomitetu INTOSAI ds. budowania zdolności w Luksemburgu w sierpniu 2012 r.

KOMITET KONTAKTOWY NAJWYŻSZYCH ORGANÓW KONTROLI PAŃSTW CZŁONKOWSKICH UE

Zgodnie z Traktatem UE ETO oraz krajowe instytucje kontrolne państw członkowskich współpracują na zasadzie wzajemnego zaufania, zachowując jednocześnie swoją niezależność. ETO czynnie współpracuje z najwyższymi organami kontroli (NOK) państw członkowskich na forum Komitetu Kontaktowego. Komitet Kontaktowy, który tworzą szefowie NOK z państw UE oraz prezes ETO, zbiera się co roku. Stanowi on platformę współpracy i wymiany wiedzy profesjonalnej oraz doświadczeń zawodowych z zakresu kontroli funduszy UE oraz zagadnień związanych z Unią. Bieżące kontakty utrzymywane są poprzez oficerów łącznikowych wyznaczonych przez każdą z instytucji. Utworzono grupy robocze, sieci i grupy zadaniowe zajmujące się opracowywaniem wspólnych stanowisk i praktyk.

W 2012 r. ETO wspierał pełniący obowiązki przewodniczącego Komitetu Kontaktowego NOK Portugalii w przygotowaniu i organizacji corocznego spotkania w 2012 r., które miało miejsce w Estoril (Portugalia) w dniach 18–19 października 2012 r. Podczas posiedzenia skoncentrowano się na dwóch głównych kwestiach: wyzwaniach leżących przed NOK w związku z przygotowywaniem kolejnych ram finansowych UE na lata 2014–2020 oraz ostatnich zmianach w reagowaniu na kryzys finansowy, w tym na doświadczeniach NOK w przeprowadzaniu kontroli w tej dziedzinie.

Podczas spotkania postanowiono, że Komitet Kontaktowy ustanowi grupę zadaniową, której celem będzie przegląd zadań i funkcji NOK w świetle ostatnich zmian w Unii związanych ze stworzeniem nowej architektury finansowej, budżetowej i ekonomicznej oraz ich potencjalnego wpływu na działanie NOK. Trybunał jest członkiem wspomnianej grupy zadaniowej, która ma zdać sprawozdanie Komitetowi Kontaktowemu w 2013 r.

W 2012 r. Trybunał kontynuował także udzielanie wsparcia administracyjnego Komitetowi Kontaktowemu i w dalszym ciągu aktywnie uczestniczył w różnych grupach roboczych i sieciach.

W 2012 r. Trybunał był również zaangażowany w inicjatywę NOK krajów strefy euro mającą na celu zapewnienie odpowiedniej zewnętrznej kontroli publicznej Europejskiego Mechanizmu Stabilności. Wspólne stanowisko w sprawie propozycji przepisów wykonawczych do art. 30 traktatu ustanawiającego ten mechanizm zostało przekazane sekretarzowi generalnemu Rady Unii Europejskiej w kwietniu 2012 r. Ostateczna treść przepisów związanych z Radą Audytorów jest w dużej mierze zbieżna z przekazanym wspólnym stanowiskiem.

SIECI NOK Z PAŃSTW KANDYDUJĄCYCH DO UE LUB POTENCJALNYCH KANDYDATÓW DO CZŁONKOSTWA W UE

Trybunał współpracuje z NOK krajów kandydujących do UE oraz będących potencjalnymi kandydatami. Jednym z najważniejszych narzędzi współpracy jest sieć NOK krajów kandydujących do UE oraz będących potencjalnymi kandydatami¹, której struktura organizacyjna jest podobna do struktury Komitetu Kontaktowego. Obejmuje ona okresowe spotkania szefów NOK i łączników, a także grupy robocze, seminaria, warsztaty i kontrole równoległe. Głównym celem jest promowanie realizacji metod i technik kontroli zgodnie z międzynarodowymi standardami i najlepszymi praktykami UE.

W 2012 r. Trybunał wspierał realizację planu prac zawartego w umowie istambulskiej, przyjętej podczas spotkania szefów sieci, które odbyło się w marcu 2011 r. Prezes ETO brał udział w obchodach z okazji 150. rocznicy utworzenia tureckiego trybunału obrachunkowego oraz złożył oficjalną wizytę w chorwackiej Państwowej Izbie Kontroli.

INNA WSPÓŁPRACA

W 2012 r. ETO kontynuował swoje aktywne zaangażowanie oraz wkład w działania INTOSAI i EUROSAI.

ETO, od momentu kiedy stał się w 2004 r. pełnym członkiem INTOSAI, czynnie uczestniczy w pracach podkomitetów ds. standardów kontroli. W 2012 r. Trybunał kontynuował swoje zaangażowanie w realizację I celu INTOSAI (standardów zawodowych) jako członek:

- podkomitetów ds. kontroli finansowej, kontroli zgodności i kontroli wykonania zadań oraz
- projektu dotyczącego kontroli jakości audytu i projektu na rzecz harmonizacji.

Jeśli chodzi o II cel INTOSAI (budowanie zdolności instytucjonalnych), Trybunał:

- wniósł swój wkład w prace podkomitetu ds. propagowania najlepszych praktyk oraz zapewnienia jakości poprzez dobrowolne oceny partnerskie, a także był gospodarzem piątego spotkania podkomitetu oraz
- śledził prace podkomitetu ds. promowania wśród członków INTOSAI rozszerzenia działań na rzecz budowania zdolności instytucjonalnych.

W kwestii III celu INTOSAI (wymiana wiedzy) Trybunał od 2008 r. przewodniczy grupie roboczej INTOSAI ds. rozliczalności i kontroli pomocy udzielanej w związku z katastrofami. W 2012 r. grupa robocza:

- sporządziła i przedstawiła do publicznej dyskusji pięć projektów międzynarodowych standardów najwyższych organów kontroli (ISSAI) zawartych w nowej serii (5500–5599) wytycznych w zakresie kontroli pomocy udzielanej w związku z katastrofami oraz
- pracowała na projektem wytycznych INTOSAI w sprawie dobrego rządzenia (INTOSAI GOV) dotyczącym ram rozliczalności finansowej pomocy humanitarnej i pomocy związanej z katastrofami, który miał zostać opublikowany na początku 2013 r.

¹ Według stanu na luty 2013 r. sieć obejmuje jeden kraj przystępujący (Chorwacja), pięć krajów kandydujących (była jugosłowiańska republika Macedonii, Czarnogóra, Islandia, Serbia i Turcja) oraz dwóch potencjalnych kandydatów (Albania oraz Bośnia i Hercegowina).

Wszystkie pięć projektów ISSAI i projekt INTOSAI GOV zostanie przedstawionych do przyjęcia na kolejnym kongresie INTOSAI w 2013 r.

Ponadto w 2012 r. Trybunał:

- był gospodarzem czwartego spotkania komitetu sterującego komitetu INTOSAI ds. wymiany wiedzy, któremu przewodniczył NOK Indii;
- w dalszym ciągu wносił wkład w prace grupy roboczej INTOSAI ds. kontroli w zakresie środowiska oraz
- brał udział we wspólnym spotkaniu grupy roboczej INTOSAI ds. długu publicznego oraz grupy zadaniowej ds. światowego kryzysu finansowego i wyzwań leżących w związku z nim przed NOK.

Trybunał w dalszym ciągu brał udział w projekcie IntoSAINT prowadzonym przez NOK Niderlandów pod auspicjami INTOSAI. Celem projektu jest opracowanie instrumentu samooceny. W 2012 r. przedstawiciele Trybunału pełnili rolę moderatorów podczas trwających tydzień warsztatów na temat samooceny rzetelności organizowanych przez NOK z Norwegii.

Jeśli chodzi o działania związane z EUROSAL, w 2012 r. Trybunał brał udział w XXXIX spotkaniu zarządu EUROSAL, którego członkiem został w 2011 r., oraz kontynuował czynne zaangażowanie w pracę grup roboczych i zadaniowych EUROSAL. Trybunał:

- brał udział w dziesiątym dorocznym spotkaniu grupy roboczej EUROSAL ds. kontroli w zakresie środowiska oraz przyczynił się do przeprowadzenia wspólnej kontroli przystosowania się do zmian klimatu, której wyniki zostały zaprezentowane przez Trybunał w imieniu grupy roboczej w 2012 r. podczas Konferencji Stron Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu oraz
- brał udział w pierwszym spotkaniu grupy zadaniowej EUROSAL ds. kontroli i etyki, i uczestniczył w jej działaniach.

W ramach wspólnych konferencji regionalnych grup roboczych INTOSAI Trybunał aktywnie uczestniczył w VII konferencji EUROSAL i Organizacji NOK Ameryki Łacińskiej i Karaibów, której tematem była rola NOK w promowaniu dobrego zarządzania w sektorze publicznym.

Czwarte spotkanie komitetu sterującego komitetu INTOSAI ds. wymiany wiedzy w Luksemburgu, sierpień 2012 r.

NASZE ZARZĄDZANIE

SPOGLĄDAJĄC W PRZYSZŁOŚĆ: STRATEGIA NA LATA 2013–2017

W 2012 r. Trybunał przyjął i opublikował swoją strategię na lata 2013–2017. Celem założonym na ten okres jest maksymalizacja wkładu ETO w rozliczalność publiczną UE. Aby osiągnąć ten cel, kierujemy się następującymi priorytetami:

- koncentrowanie efektów działalności ETO na poprawianiu rozliczalności UE;
- współpraca w celu podniesienia wkładu ETO w rozliczalność UE;
- dalszy rozwój ETO jako profesjonalnej instytucji kontrolnej;
- jak najlepsze wykorzystywanie wiedzy, umiejętności i doświadczenia ETO;
- wykazywanie wyników i rozliczalności ETO.

ETO wykorzysta swoje szczególne kompetencje, podejście, wiedzę, doświadczenie i kontakty nawiązane w ciągu 35 lat pracy w dziedzinie audytu, aby:

- przyczynić się do dalszych pozytywnych zmian w sprawowaniu rządów w UE, jej polityce i zarządzaniu finansami;
- pomóc innym stronom procesu rozliczalności UE w identyfikacji zagrożeń dla tej rozliczalności i ułatwiać im korzystanie z rezultatów kontroli;
- podnieść swój poziom profesjonalizmu poprzez wkład w opracowywanie nowych standardów kontroli i dobrych praktyk oraz stosowanie ich;

- dalej usprawniać swoje procesy przedstawiania sprawozdań i opinii;
- udoskonalać swoje podstawy oceny wykonania zadań i ramy rozliczalności zgodnie ze swoimi obowiązkami jako instytucji UE i najwyższego organu kontroli;
- wdrażać ograniczenia budżetowe zgodnie z wieloletnimi ramami finansowymi na lata 2014–2020, w tym dokonywać wszelkich wymaganych redukcji zatrudnienia w okresie objętym wspomnianą strategią.

W swoich sprawozdaniach, opiniach i uwagach przedstawianych w latach 2013–2017 ETO będzie się koncentrować na następujących potrzebach:

- zwiększenia rozliczalności publicznej i poprawy mechanizmów kontroli;
- poprawy zarządzania finansami i sprawozdawczości w zakresie wykonania i oddziaływania budżetu UE;
- wzmocnienia koncepcji polityk UE oraz programów wydatkowania.

ZMIANY W SKŁADZIE TRYBUNAŁU

Zgodnie z Traktatem kadencja członków Trybunału trwa sześć lat z możliwością przedłużenia.

W 2012 r. do Trybunału dołączyło pięciu nowych członków: Henrik Otbo (Dania), Pietro Russo (Włochy), Ville Itälä (Finlandia), Kevin Cardiff (Irlandia) i Baudilio Tomé Muguruza (Hiszpania).

ZMIENIONY KODEKS POSTĘPOWANIA CZŁONKÓW TRYBUNAŁU

W lutym 2012 r. ETO przyjął nowy kodeks postępowania członków Trybunału, w którym uwzględniono zmiany, jakie zaszły w ciągu ośmiu lat od przyjęcia poprzedniego kodeksu.

Dodatkowo, w ramach wspierania przejrzystości, Trybunał zaczął publikować na swoich stronach internetowych deklaracje swoich członków o niewystępowaniu konfliktu interesów.

OCENA WYNIKÓW TRYBUNAŁU

ZAMKNIĘCIE STRATEGII NA LATA 2009–2012

W 2008 r. Europejski Trybunał Obrachunkowy opublikował swoją pierwszą strategię. Dotyczyła ona lat 2009–2012 i miała na celu maksymalne zwiększenie oddziaływania kontroli Trybunału oraz podniesienie wydajności poprzez optymalne wykorzystanie zasobów. Realizacja strategii na lata 2009–2012 zakończyła się ogólnym sukcesem. Poziom akceptacji zaleceń Trybunału był wysoki. Zgodnie z danymi Komisji wykonano około połowy zaleceń wydanych w 2011 r. Główne zainteresowane podmioty instytucjonalne są zadowolone ze sprawozdań rocznych i specjalnych Trybunału, a zewnętrzni eksperci wysoko oceniają ich jakość i zauważają w tej kwestii poprawę. Dzięki podniesieniu wydajności Trybunał może pochwalić się zwiększoną o 60 osób liczbą pracowników izb kontroli (501 pracowników w 2008 r. i 564 w 2011 r.) i uszczupleniem o 40 pracowników działów administracji i tłumaczeń.

Trybunał opracował na potrzeby strategii na lata 2009–2012 zestaw kluczowych wskaźników wykonania (KWW), aby:

- o informować **kierownictwo** o postępach w realizacji celów;
- o wspierać proces decyzyjny;
- o przekazywać informacje na temat osiągniętych wyników **zainteresowanym podmiotom**.

Wskaźniki wykonania mają na celu pomiar kluczowych elementów **jakości i oddziaływania** prac ETO, ze szczególnym naciskiem na opinie najważniejszych zainteresowanych podmiotów oraz **skuteczność i wydajność** w wykorzystywaniu zasobów. Jako że 2012 r. był ostatnim rokiem okresu strategicznego 2009–2012, wyniki kluczowych wskaźników wykonania, gdy tylko było to możliwe, zostały przedstawione w odniesieniu do całego okresu obejmującego cztery lata.

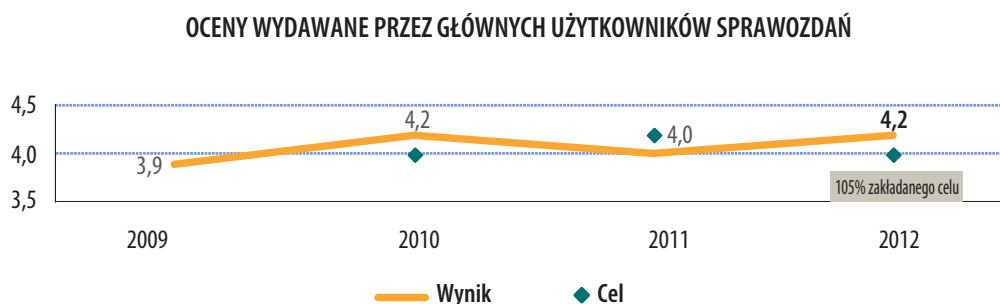
Trybunał uaktualnił kluczowe wskaźniki wykonania, które stosowane będą w **okresie strategicznym 2013–2017**, tak by odzwierciedlały nowe lub zmienione priorytety oraz by podkreślić skuteczność i odpowiedzialność Trybunału jako profesjonalnej instytucji kontroli.

JAKOŚĆ I ODDZIAŁYWANIE PRAC ETO

ETO ocenia jakość i oddziaływanie swoich sprawozdań na podstawie ocen wydawanych przez zainteresowane podmioty, przeglądów eksperckich oraz stopnia wykonywania jego zaleceń w kwestii poprawy zarządzania finansami UE.

OCENY WYDAWANE PRZEZ ZAINTERESOWANE PODMIOTY

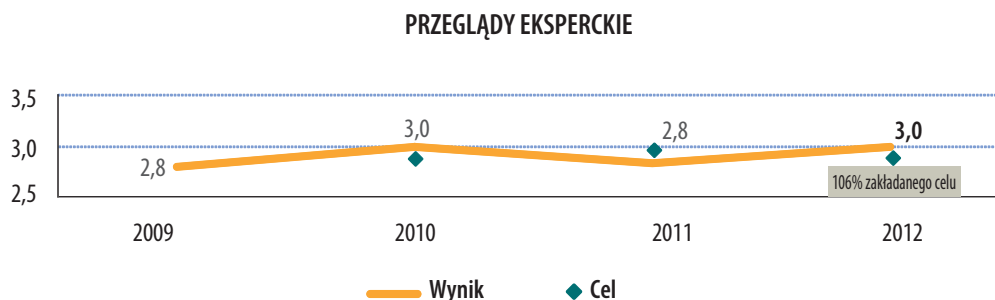
Za pomocą ankiety ETO zwrócił się do **głównych odbiorców** swoich sprawozdań (Komisji Kontroli Budżetowej Parlamentu Europejskiego i Komitetu Budżetowego Rady), aby ocenili jakość i oddziaływanie sprawozdań rocznych z 2011 r. oraz sprawozdań specjalnych opublikowanych w 2012 r. Respondenci ankiety mieli do dyspozycji pięciopunktową skalę (1 – bardzo słabe, 2 – słabe, 3 – odpowiednie, 4 – dobre, 5 – bardzo dobre).

Uzyskany wynik utrzymywał się na stabilnym poziomie przez cały badany okres, wahając się w zakresie od 3,9 do 4,2 w pięciopunktowej skali. Z ankiety wynika, że główni odbiorcy sprawozdań ETO oceniają ich jakość i oddziaływanie średnio jako „dobre”. W 2012 r. Trybunał przekroczył zakładany cel o pięć punktów procentowych.

PRZEGLĄDY EKSPERCKIE

Każdego roku **niezależne jednostki zewnętrzne** na podstawie próby sprawozdań Trybunału dokonywały przeglądu ich treści i formy. W 2012 r. recenzenci ocenili osiem sprawozdań specjalnych i sprawozdania roczne za 2011 r. Ocenie poddano jakość różnych aspektów sprawozdań, stosując czteropunktową skalę od „znacząco wadliwy” (1) do „wysokiej jakości” (4).

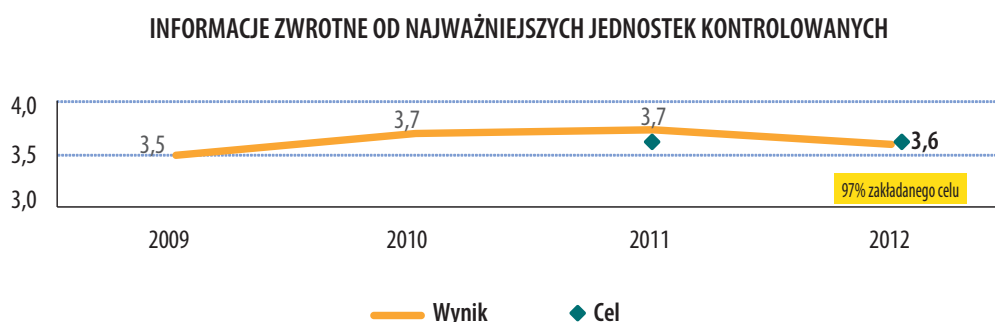

Wyniki w okresie obejmującym lata 2009–2012 wahały się od 2,8 do 3,0 w czteropunktowej skali. Wskazują one, że zewnętrzni eksperci oceniający sprawozdania Trybunału uważają je za „zadowalające”. W 2012 r. Trybunał przekroczył zakładany cel o sześć punktów procentowych.

Przeglądy dostarczyły Trybunałowi **cennych informacji na temat jakości** sprawozdań, a zalecenia recenzentów zostały uwzględnione przy wprowadzaniu dalszych ulepszeń.

INFORMACJE ZWROTNE OD NAJWAŻNIEJSZYCH JEDNOSTEK KONTROLOWANYCH

Informacje zwrotne od najważniejszych jednostek kontrolowanych dotyczące jakości i oddziaływania kontroli przeprowadzonych przez Trybunał w 2012 r. pozyskano przy pomocy podobnej ankiety i skali ocen jak w przypadku ocen wydawanych przez podmioty zainteresowane.

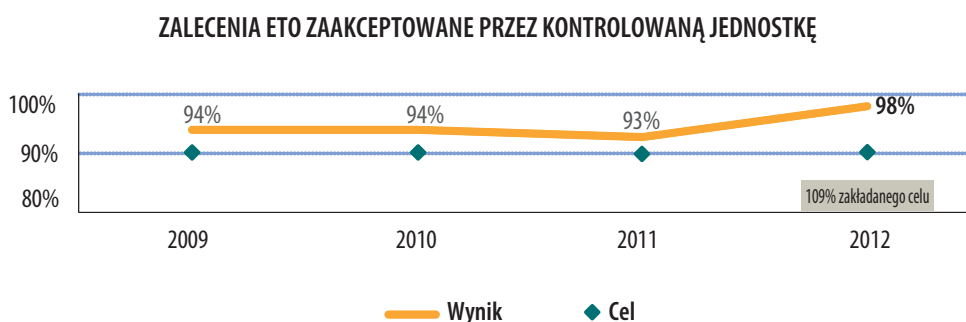

Wyniki w okresie obejmującym lata 2009–2012 wahały się od 3,5 do 3,7 w pięciopunktowej skali. Wskazują one, że najważniejsze jednostki kontrolowane oceniają sprawozdania Trybunału średnio jako „dobre”.

Ogólne wyniki oceny dokonanej przez zainteresowane podmioty za lata 2009–2012 są **pozytywne**, co pokazuje, że podmioty te cenią jakość i skalę oddziaływania kontroli Trybunału.

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z ZALECENIAMI

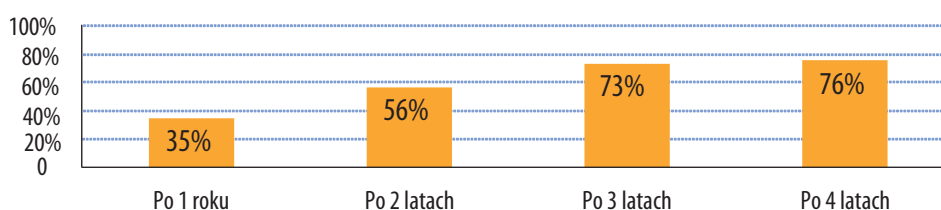
Podstawowym sposobem, w jaki Trybunał wykorzystuje swoje doświadczenie kontrolne, aby przyczynić się do poprawy zarządzania finansami, jest wydawanie zaleceń, które umieszczane są w sprawozdaniach z kontroli. Aby możliwe było wprowadzenie zmian, zalecenia Trybunału muszą najpierw zostać przez jednostki kontrolowane **zaakceptowane**, a następnie wdrożone. Dlatego też Trybunał monitoruje oba te parametry.

Poziom akceptacji zaleceń Trybunału przez jednostki kontrolowane wahał się w latach 2009–2012 pomiędzy 93% a 98%. Zakładany cel w przypadku tego wskaźnika przekraczany był każdego roku.

W 2011 r. ETO rozpoczął systematyczne monitorowanie **realizacji zaleceń**, zdając sobie sprawę z długiego czasu, jaki może ona zająć z powodu dużej skali i złożoności niektórych zaleceń. Według statystyk Komisji 63% z blisko 500 zaleceń wydanych w latach 2009–2012 zostało zrealizowanych do końca 2012 r. Ponad połowa zaleceń wydanych w 2011 r. została już zrealizowana.

WDROŻONE ZALECENIA ETO

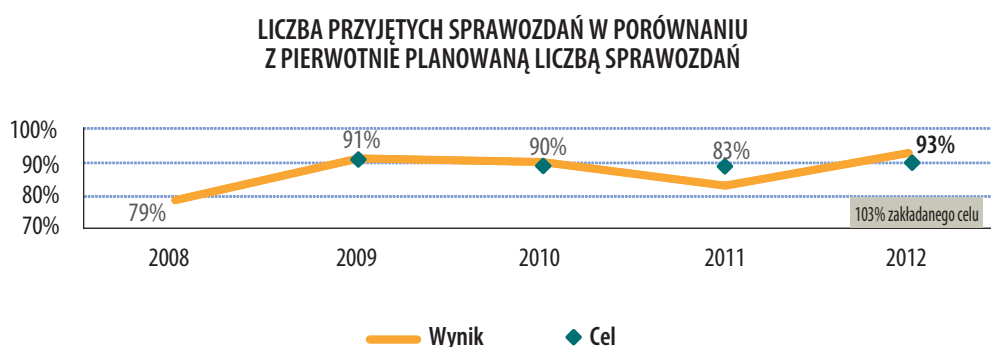

WYDAJNE I SKUTECZNE WYKORZYSTYWANIE ZASOBÓW

ETO ocenił wydajność i skuteczność wykorzystywania swoich zasobów w kategoriach swojej zdolności do: sporządzania sprawozdań i formułowania ustaleń z kontroli w wymaganym terminie, wypełniania swoich zobowiązań w zakresie zarządzania finansami oraz zapewnienia dobrych warunków pracy swym pracownikom oraz zagwarantowania ich zawodowych kompetencji.

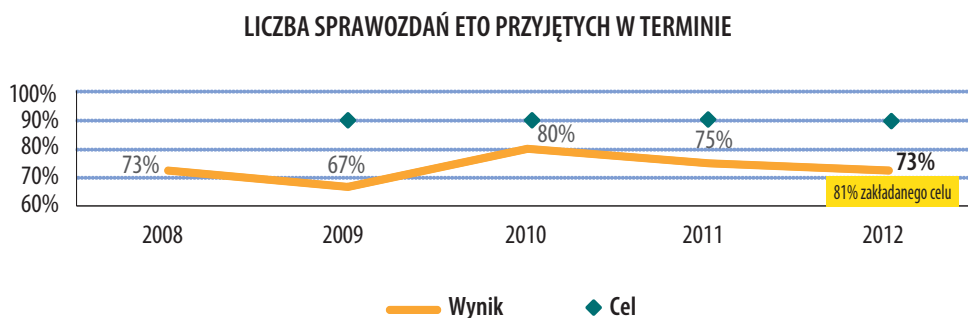
SPORZĄDZANIE SPRAWOZDAŃ

Trybunał monitoruje **wydajność procesu sporządzania sprawozdań**, mierząc liczbę przyjętych sprawozdań w porównaniu do zakładanej liczby sprawozdań w danym roku oraz sprawdzając, czy każde sprawozdanie zostało przyjęte w założonym terminie.

Wskaźnik ten był mierzony, począwszy od 2008 r., a odsetek przyjętych sprawozdań w stosunku do założonej liczby wahał się pomiędzy 79% a 93%. Analiza wykazała, że choć **zakładane w skali roku cele były w większości przypadków osiągnane**, to nadal istnieje możliwość poprawy wyników, szczególnie w zakresie sporządzania sprawozdań specjalnych.

Terminowość sprawozdań również była mierzona od 2008 r. Wyniki mierzone były na podstawie określonych przepisami terminów dla sprawozdań rocznych i specjalnych sprawozdań rocznych, a same terminy wyszczególnione są w odpowiednich dokumentach dotyczących planowania poszczególnych sprawozdań specjalnych.

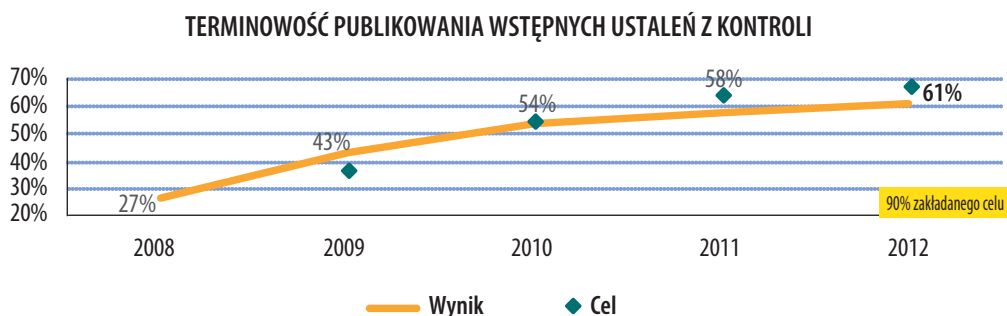
Wyniki w latach 2008–2012 wahały się od 67% do 73% i nie osiągnęły zakładanego celu, który w przypadku tego wskaźnika wynosił 90%. Było to spowodowane w głównej mierze ambitnym planowaniem harmonogramu sprawozdań specjalnych oraz nieprzewidywanymi zdarzeniami, które miały miejsce podczas procesu kontroli.

Trybunał zauważa możliwość poprawy wyników w zakresie **dokładności planowania kontroli wykonania zadań i wydajności przeprowadzania kontroli**, ale także wyraża zadowolenie ze znacznego **wzrostu liczby** sporządzonych sprawozdań specjalnych w latach 2008–2012 i **zmniejszenia czasu ich sporządzania, który docelowo wynosić ma 18 miesięcy**. W latach 2008–2012 przyjęto 85 sprawozdań specjalnych (dla porównania w latach 2003–2007 przyjęto 51 sprawozdań), a średni czas potrzebny na ich sporządzenie uległ skróceniu z 25 miesięcy w 2008 r. do 20 miesięcy w 2012 r.

Strategia ETO na lata 2013–2017 uwzględnia nową inicjatywę mającą na celu dalsze udoskonalenie procesu sporządzania sprawozdań, co pozwoliłoby na poprawę terminowości i zwiększenie wydajności.

TERMINOWOŚĆ USTALEŃ

Trybunał korzysta z zawiadomień o wstępnych wynikach kontroli, by **potwierdzić** w porozumieniu z jednostkami kontrolowanymi **poprawność faktograficzną poszczególnych ustaleń kontroli**. Stanowią one kluczowy etap w procesie kontroli. Zgodnie z wewnętrznymi zasadami Trybunału powiadomienia o wstępnych wynikach kontroli powinny być przedstawiane w terminie dwóch miesięcy od danej wizyty kontrolnej. Przestrzeganie tego terminu mierzone jest każdego roku.

Trybunał stwierdził potrzebę znacznej poprawy w zakresie przestrzegania terminowości przedstawiania powiadomień o wstępnych wynikach kontroli. W 2008 r., gdy rozpoczynano mierzenie tego wskaźnika, Trybunał ustalił w tym zakresie dwa cele: systematyczną poprawę wyników o 10 punktów procentowych w skali roku oraz zapewnienie, by do końca 2012 r. 80% powiadomień o wstępnych wynikach kontroli przedstawianych było w terminie. Wyniki w latach 2008–2012 wahały się od 27% do 61%. Pomimo **znacznej poprawy** wyników i **osiągnięcia założonych rocznych celów w większości przypadków**, wyniki z 2012 r. znacznie odbiegają od zakładanego długoterminowego celu, który wynosi 80%. Trybunał będzie kontynuował starania, aby poprawić swoje wyniki w tym zakresie.

ZEWNĘTRZNA OCENA ZARZĄDZANIA FINANSAMI

Dążeniem Trybunału jest uzyskanie od niezależnego biegłego rewidenta **opinii bez zastrzeżeń** na temat swojego sprawozdania finansowego oraz wykorzystania zasobów, a także otrzymanie **absolutorium** od Parlamentu Europejskiego, po wydaniu pozytywnego zalecenia przez Radę.

ZEWNĘTRZNA OCENA ZARZĄDZANIA FINANSAMI PRZEZ ETO WEDŁUG LAT BUDŻETOWYCH

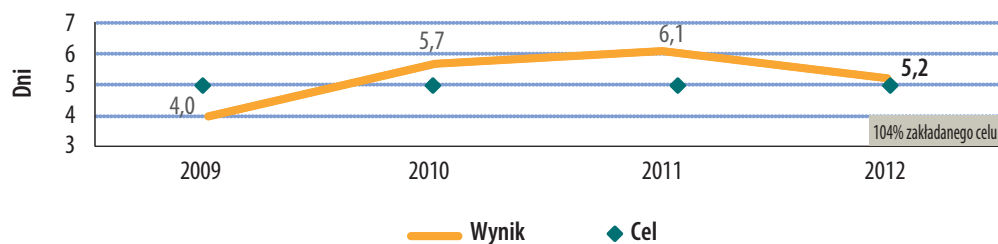
Opinia bez zastrzeżeń	✓	✓	✓	✓
Absolutorium	✓	✓	✓	Przewidziane na kwiecień 2013 r.
	2008	2009	2010	2011

Trybunał każdego roku w odniesieniu do swojego budżetu uzyskiwał od niezależnego biegłego rewidenta opinię bez zastrzeżeń i otrzymywał absolutorium od Parlamentu Europejskiego.

SZKOLENIA ZAWODOWE

Aby dostosować się do wytycznych opublikowanych przez Międzynarodową Federację Księgowych (IFAC), Trybunał zamierza zapewnić każdemu kontrolerowi w ciągu roku **średnio 40 godzin** (pięć dni) szkoleń zawodowych.

ŚREDNIA LICZBA DNI SZKOLEŃ NA KONTROLERA

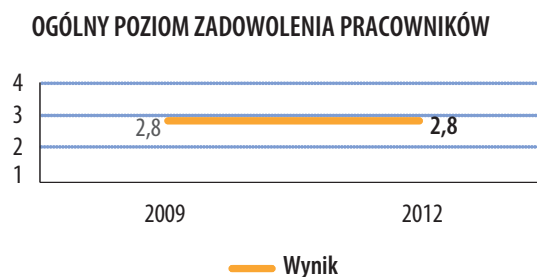
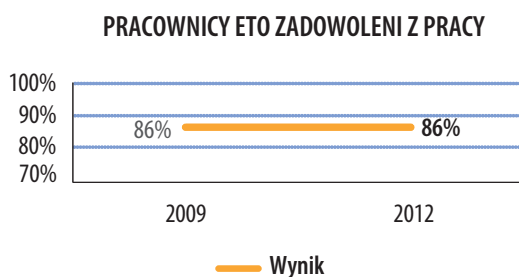

Seminarium na temat zautomatyzowanych rozwiązań w tłumaczeniu, styczeń 2012 r.

W latach 2009–2012 kontrolerzy Trybunału mieli zapewnione średnio **5,3 dni** szkoleń zawodowych w ciągu roku. Z uwzględnieniem szkoleń językowych kontrolerzy mają zapewnione średnio 10,6 dni szkoleń rocznie. Założony roczny cel w tym zakresie był osiągnięty każdego roku, począwszy od 2010 r.

POZIOM ZADOWOLENIA PRACOWNIKÓW

W latach 2009 i 2012 Trybunał przeprowadził **wewnętrzne ankiety**, których celem było zmierzenie poziomu zadowolenia pracowników. Na podstawie tych ankiet opracowano dwa wskaźniki: odsetek pracowników ogólnie zadowolonych z pracy i ogólny średni poziom zadowolenia pracowników. Zastosowano złożoną skalę od 1 do 4, na której każdy wynik powyżej 2,5 oznacza ogólne zadowolenie.

Wyniki obu ankiet były bardzo podobne; 86% pracowników było ogólnie zadowolonych z pracy, a w przypadku ogólnego średniego poziomu zadowolenia pracowników osiągnięto wynik 2,8. Dlatego też wyniki te można uznać za **dobre**.

WSPARCIE DZIAŁAŃ KONTROLNYCH

ZASOBY LUDZKIE

PRZYDZIAŁ PRACOWNIKÓW

Głównym atutem ETO są jego pracownicy. Na dzień 31 grudnia 2012 r. ETO liczył 887 urzędników i pracowników czasowych (nie licząc członków Trybunału, pracowników kontraktowych, oddelegowanych ekspertów krajowych i stażystów). Spośród tej liczby 573 osoby pracują w izbach kontroli (w tym 123 w gabinetach członków). Szczegółowe informacje znajdują się w tabeli.

Aby przyczynić się do optymalnego wykorzystania zasobów, we wszystkich działaniach w 2012 r. nadal koncentrowano się na poszukiwaniu i wprowadzaniu **rozwiązań podnoszących wydajność**, polegających na upraszczaniu procedur.

W miarę możliwości odzyskiwane dzięki zwiększeniu wydajności pracy etaty osób niebędących kontrolerami były przenoszone do działów kontroli i służb prezesa. Tym sposobem liczba etatów w działach kontroli zwiększyła się od 2008 r. o 14,4%, podczas gdy łączna liczba etatów w Trybunale wzrosła jedynie o 3,5%. W tym samym okresie w znacznym stopniu wzrosła wydajność (zob. str. 9).

Podział stanowisk w ETO na dzień 31 grudnia	2008	2009	2010	2011	2012
Kontrola	501	525	557	564	573
Tłumaczenia	163	163	151	148	143
Administracja	173	171	157	148	139
Służby Prezesa	20	21	24	27	32
ŁĄCZNIE	857	880	889	887	887

REKRUTACJA

Pracownicy ETO posiadają różnorodne wykształcenie i bogate doświadczenie zawodowe, a jakość ich pracy i zaangażowanie znajdują swoje odzwierciedlenie w wynikach działalności instytucji. Polityka rekrutacji w ETO jest zgodna z ogólnymi zasadami i warunkami zatrudnienia instytucji UE, a na personel ETO składają się zarówno urzędnicy mianowani, jak i pracownicy zatrudnieni na czas określony. Otwarte konkursy na stanowiska w ETO są organizowane przez Europejski Urząd Doboru Kadr (EPSO). ETO zapewnia także pewną liczbę staży trwających od trzech do pięciu miesięcy, z których korzystać mogą absolwenci wyższych uczelni (w 2012 r. było ich 65).

W 2012 r. ETO zatrudnił 78 pracowników: 50 urzędników, 11 pracowników czasowych i 17 pracowników kontraktowych. ETO udało się w szczególności zatrudnić nowych pracowników na stanowiska kontrolerów. Odsetek **nieobsadzonych stanowisk** od 2011 r. oscyluje wokół poziomu 3% (28 stanowisk według stanu na 31 grudnia 2012 r.).

RÓWNOWAGA PŁCI

ETO, podobnie jak inne instytucje UE, w zarządzaniu kadrami i procesem rekrutacji pracowników realizuje politykę **równych szans**. Trybunał może poszczycić się niemal pełną równowagą między liczbą kobiet i mężczyzn wśród pracowników – udział płci wynosi odpowiednio 49% i 51%, co jest wynikiem stopniowego wzrostu liczby zatrudnionych kobiet w ostatnich latach. Pod koniec 2012 r. Trybunał przyjął plan działania w zakresie równości szans, który doprowadzić ma do osiągnięcia lepszej równowagi płci na wszystkich szczeblach instytucji.

	Mężczyźni	Kobiety
2012	51%	49%

Tabele poniżej ilustrują odsetek mężczyzn i kobiet według ich **zakresu odpowiedzialności** na dzień 31 grudnia 2012 r. Odsetek kobiet na poziomie AD osiągnął w 2012 r. 40% i z dużym prawdopodobieństwem będzie rósł nadal. Po ostatnich rekrutacjach 46% wszystkich pracowników zatrudnionych na szczeblach od AD5 do AD8 stanowią kobiety. Spośród 69 osób na stanowiskach dyrektorów i kierowników działów 21 (30%) to kobiety, co oznacza podobną sytuację jak w ubiegłych latach. Większość kobiet na tym szczeblu zatrudniona jest w Dyrekcji Tłumaczeń i wydziałach administracyjnych.

Asystenci (szczebel AST)

	Mężczyźni	Kobiety
2011	33%	67%
2012	33%	67%

Dyrektorzy i kierownicy działów

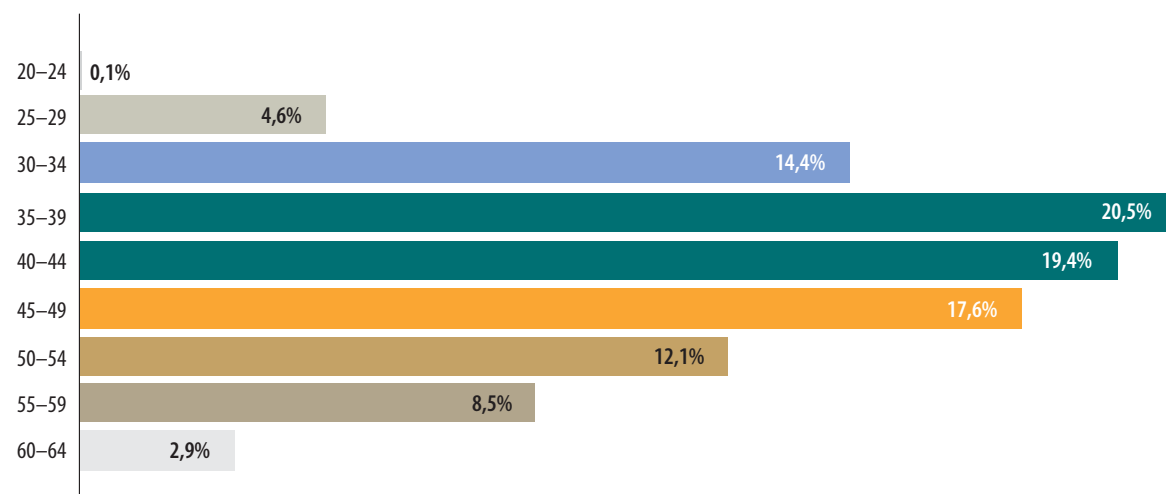
	Mężczyźni	Kobiety
2011	72%	28%
2012	70%	30%

Kontrolerzy – administratorzy (szczebel AD)

	Mężczyźni	Kobiety
2011	61%	39%
2012	60%	40%

STRUKTURA WIEKOWA

Struktura wiekowa czynnych pracowników na dzień 31 grudnia wskazuje, że prawie 60% członków personelu w Trybunale to osoby w wieku 44 lat lub młodsze.

Jedna trzecia dyrektorów i kierowników działów to osoby w wieku 55 lat lub starsze. Oznacza to, że w ciągu najbliższych 5–10 lat nastąpi znaczące odnowienie kadry kierowniczej wyższego szczebla.

SZKOLENIA ZAWODOWE

Kontrolerzy muszą nieustannie się dokształcać, aby śledzić na bieżąco zmiany następujące w branży oraz zdobywać nowe umiejętności. Ponadto szczególny charakter środowiska kontroli ETO rodzi konieczność dobrej znajomości języków obcych.

W 2012 r. pracownicy ETO (zarówno działów kontroli, jak i innych działów) odbywali średnio szkolenia zawodowe w wymiarze 8 dni na rok (w 2011 r. było to 9,3 dni). Kursy językowe stanowiły 52% wszystkich dni poświęconych na szkolenia w porównaniu z 54% w 2011 r.

W 2012 r. poprawiła się treść szkoleń, opracowano także nowe kursy, aby spełnić priorytetowe potrzeby w dziedzinie kontroli. Ponadto wprowadzenie systemów elektronicznych i rozwój programu eLearning pozwoliły na bardziej wydajne zarządzanie szkoleniami.

TŁUMACZENIA

Tłumaczenia są **działaniem wspierającym prace kontrolne** ETO, który dzięki nim może realizować swoją misję oraz założone cele w zakresie komunikacji. Ilość pracy tłumaczeniowej w 2012 r. osiągnęła rekordowy poziom 158 861 stron, co oznacza wzrost o 11% w stosunku do roku poprzedniego. Ponad 99% tłumaczeń zostało ukończonych w terminie.

Dyrekcja Tłumaczeń ETO zapewniła także kontrolerom **wsparcie językowe** podczas wizyt kontrolnych w państwach członkowskich oraz następującego po nim etapu sporządzania sprawozdań z kontroli. Usługi tłumaczeniowe były też wykonywane na potrzeby grup roboczych INTOSAI oraz w odpowiedzi na konkretne zapotrzebowanie Trybunału w zakresie jego prac kontrolnych.

TECHNOLOGIA INFORMATYCZNA

Technologia informatyczna jest kluczowym narzędziem pozwalającym na zwiększenie wydajności i skuteczności Trybunału. 2012 r. był pod tym względem bardzo owocny:

- w kwestii **zarządzania wiedzą** zaprezentowano pierwszą wersję nowego narzędzia wsparcia kontroli (projekt ASSYST2) oraz uruchomiono jego program pilotażowy w jednym z działów kontroli; ponadto pierwszy zestaw praktyk związanych z kryzysem finansowym otrzymał wsparcie w zakresie technologii i dostarczania treści;
- aktywnie dążono do zautomatyzowania **procesów biznesowych** poprzez wprowadzenie systemu zarządzania szkoleniami ECAcademy; decentralizację zarządzania czasem pracy, która umożliwi oszczędności w zakresie gospodarowania zasobami ludzkimi; oraz pełną cyfryzację akt osobowych;
- dużym osiągnięciem było przeniesienie **centrum przetwarzania danych** ETO do nowego budynku K3. Nowy budynek został wyposażony w nowy system łączności telefonicznej i sieć informatyczną.

ADMINISTRACJA I INFRASTRUKTURA

W 2012 r. Dyrekcja Finansów i Wsparcia kontynuowała:

- a) zapewnianie odpowiednich zasobów, usług i środków pozwalających Trybunałowi na wypełnianie jego misji i osiągnięcie strategicznych celów; oraz
- b) gwarantowanie niezbędnego finansowania oraz funkcjonowania mechanizmów kontroli wewnętrznej i rachunkowości w celu wspomagania wszystkich działań Trybunału. W 2012 r.

Dyrekcja w jeszcze większym stopniu zwiększyła wydajność i ekonomiczność swoich działań.

W październiku 2012 r. zmieniono lokalizację **biura ETO w Brukseli**. Nowa siedziba mieści się w budynku MTS (Montoyer/Sciences) pod adresem 30, rue Montoyer / rue de la Science w Brukseli.

ODDANIE DO UŻYTKU BUDYNKU K3

Aby zagwarantować pracownikom Trybunału bezpieczne, komfortowe i ergonomiczne środowisko pracy oraz by zgromadzić wszystkie działy Trybunału pod jednym dachem, w 2003 r. zlecono drugą rozbudowę jego siedziby. ETO dokonał odbioru budynku w listopadzie 2012 r., a pierwsze przeprowadzki miały miejsce przed końcem roku.

Budynek K3 został **ukończony w terminie** i zgodnie z wymogami jakościowymi, a koszt jego budowy **zmieścił się w przewidzianym budżecie**. W 2013 r. prowadzone będą dodatkowe prace w innych budynkach Trybunału.

INFORMACJE FINANSOWE

ETO jest **finansowany** z budżetu ogólnego Unii Europejskiej. Jego budżet stanowi około 0,1% wydatków UE ogółem oraz 1,72% wszystkich wydatków administracyjnych.

WYKONANIE BUDŻETU ZA ROK 2012

ROK BUDŻETOWY 2012	Ostateczne środki	Zobowiązania	Wykorzystanie w% (zobowiązania/środki)	Płatności (w tys. EUR)
Tytuł 1: Pracownicy instytucji				
10 – Członkowie instytucji*	14 592	13 785	94%	13 557
12 – Urzędnicy i pracownicy czasowi	92 335	89 015	96%	88 836
14 – Inni pracownicy i świadczenia zewnętrzne	4 148	3 810	92%	3 758
162 – Podróże służbowe	3 802	3 512	92%	2 604
161, 163, 165 – Inne wydatki dotyczące pracowników instytucji	2 972	2 879	97%	2 148
Razem tytuł 1	117 849	113 001	96%	110 903
Tytuł 2: Budynki, meble, wyposażenie i różne wydatki operacyjne				
20 – Budynki	10 741	10 703	99%	7 009
210 – Informatyka i telekomunikacja	9 508	9 508	100%	4 524
212, 214, 216 – Majątek ruchomy i koszty dodatkowe	1 017	963	98%	690
23 – Bieżące wydatki administracyjne	625	612	98%	294
25 – Posiedzenia, konferencje	793	685	86%	499
27 – Informacja i publikacje	1 944	1 843	95%	748
Razem tytuł 2	24 628	24 344	99%	13 764
Razem Trybunał Obrachunkowy	142 477	137 345	96%	124 667

* Ta kategoria odnosi się do wynagrodzeń i świadczeń dodatkowych, wydatków związanych z podróżami służbowymi, szkoleń obecnych członków, jak również dodatków przejściowych, rent i emerytur dla byłych członków.

W 2012 r. ogólny wskaźnik wykonania budżetu wyniósł 96%. W przypadku tytułu 1 wskaźnik ten wyniósł 96%, przy czym najniższy odsetek (92%) dotyczy rozdziału 14 (Inni pracownicy i świadczenia zewnętrzne) oraz pozycji 162 (Podróże służbowe) rozdziału 16 (Inne wydatki dotyczące pracowników instytucji). Średni wskaźnik wykonania budżetu w tytule 2 wyniósł 99%.

Na kwotę płatności w rozdziale 20 (Nieruchomości, np. budynki) wpływa rozbudowa siedziby Trybunału o budynek K3. Czwarta transza środków na ten projekt w wysokości 3 mln euro została objęta budżetem na 2012 r. Kwota ta została zaangażowana i częściowo wypłacona w 2012 r. Saldo środków przeznaczonych na budynek K3 zostało przeniesione na 2013 r. w celu pokrycia umów podpisanych przez kierownika projektu w imieniu ETO z firmami budowlanymi. Środki te zostaną wykorzystane zgodnie z informacjami przedstawionymi przez ETO Parlamentowi Europejskiemu i Radzie w 2008 r.

Łączny koszt budowy budynku K3 szacuje się na 79 mln euro. Koszty budowy rozłożono na pięć lat: 55 mln euro w 2009 r.; 11 mln euro w 2010 r.; 7 mln euro w 2011 r. oraz 6 mln euro łącznie w latach 2012 i 2013.

BUDŻET NA 2013 ROK

W budżecie na 2013 r. przewiduje się niewielki wzrost w stosunku do budżetu z 2012 r. wynoszący 0,2%.

BUDŻET	2013 (w tys. EUR)	2012 (w tys. EUR)
Tytuł 1: Pracownicy instytucji		
10 – Członkowie instytucji*	14 566	14 592
12 – Urzędnicy i pracownicy czasowi	97 772	96 487
14 – Inni pracownicy i świadczenia zewnętrzne	4 176	4 173
162 – Podróże służbowe	3 700	3 802
161, 163, 165 – Inne wydatki dotyczące pracowników instytucji	2 728	2 682
Razem tytuł 1	122 942	121 736
Tytuł 2: Budynki, meble, wyposażenie i różne wydatki operacyjne		
20 – Budynki	8 327	9 941
210 – Informatyka i telekomunikacja	7 197	6 501
212, 214, 216 – Majątek ruchomy i koszty dodatkowe	830	837
23 – Bieżące wydatki administracyjne	413	525
25 – Posiedzenia, konferencje	768	793
27 – Informacja i publikacje	2 284	2 144
Razem tytuł 2	19 819	20 741
Razem Trybunał Obrachunkowy	142 761	142 477

* Ta kategoria odnosi się do wynagrodzeń i świadczeń dodatkowych, wydatków związanych z podróżami służbowymi, szkoleń obecnych członków, jak również dodatków przejściowych, rent i emerytur dla byłych członków.

KONTROLA I ROZLICZALNOŚĆ

AUDYT ZEWNĘTRZNY ETO

Roczne sprawozdanie finansowe ETO jest badane przez niezależnego biegłego rewidenta. Stanowi to istotny przykład podejścia ETO, który stosuje w stosunku do siebie te same zasady **przejrzystości i rozliczalności** co w stosunku do jednostek przez siebie kontrolowanych.

Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta – w tym wypadku **PricewaterhouseCoopers Sàrl** – na temat sprawozdania finansowego ETO za rok 2011 zostało opublikowane w październiku 2012 r.².

OPINIE NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA – ROK BUDŻETOWY 2011

W ODNIESIENIU DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

„W naszej opinii sprawozdanie finansowe przedstawia prawdziwy i rzetelny obraz sytuacji finansowej Europejskiego Trybunału Obrachunkowego na dzień 31 grudnia 2011 r., a także jego wyników finansowych i przepływów pieniężnych za rok budżetowy zamknięty tego dnia, zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE, EURATOM) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r.,

rozporządzeniem Komisji (WE, EURATOM) nr 2342/2002 z dnia 23 grudnia 2002 r. ustanawiającym szczegółowe zasady wykonania wspomnianego rozporządzenia Rady oraz zasadami rachunkowości Unii Europejskiej (zasadami rachunkowości Komisji Europejskiej)”.

W ODNIESIENIU DO WYKORZYSTANIA ZASOBÓW I PROCEDUR KONTROLI

„Na podstawie przeprowadzonych przez nas prac, opisanych w niniejszym sprawozdaniu, stwierdzamy, że nie zwróciło naszej uwagi nic, co dawałoby nam podstawy, by sądzić, że we wszystkich istotnych aspektach i na podstawie opisanych powyżej kryteriów:

- a) zasoby przyznane Trybunałowi nie zostały użyte zgodnie z ich przeznaczeniem;
- b) stosowane procedury kontroli nie dają niezbędnych gwarancji zapewniających zgodność operacji finansowych z obowiązującymi zasadami i przepisami”.

---

² Dz.U. C 315 z 18.10.2012.

OŚWIADCZENIE DELEGOWANEGO URZĘDNIKA ZATWIERDZAJĄCEGO

Ja, niżej podpisany, sekretarz generalny Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, działając jako delegowany urzędnik zatwierdzający, niniejszym:

- oświadczam, że informacje zawarte w niniejszym sprawozdaniu są prawdziwe i poprawne; oraz
- stwierdzam, że mam wystarczającą pewność, że:
  - środki przeznaczone na działalność opisaną w niniejszym sprawozdaniu były wykorzystywane zgodnie z ich przeznaczeniem oraz zgodnie z zasadami należytego zarządzania finansami oraz
  - stosowane procedury kontroli dają niezbędne gwarancje odnośnie do legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń i zapewniają właściwe postępowanie w przypadku pojawienia się zarzutów nadużyć finansowych lub podejrzenia nadużycia.

Moja wystarczająca pewność opiera się na moim własnym osądzie i na informacjach, którymi dysponuję, takimi jak sprawozdania i oświadczenia subdelegowanych urzędników zatwierdzających, sprawozdania audytora wewnętrznego i sprawozdania niezależnego biegłego rewidenta za poprzednie lata budżetowe.

Potwierdzam, że nie jestem świadomy istnienia faktów, które nie zostały zgłoszone w niniejszym sprawozdaniu, a które mogłyby negatywnie wpłynąć na interesy Trybunału.

Luksemburg, 7 marca 2013 r.

Eduardo Ruiz García
Sekretarz Generalny

35 LAT W SŁUŻBIE UE

Europejski Trybunał Obrachunkowy pełni rolę zewnętrznego kontrolera UE od 35 lat, stale **podnosząc standardy zarządzania finansami Unii** i stojąc na straży rozliczalności publicznej w zakresie wykorzystywania pieniędzy podatników.

Powstanie Trybunału przypadło na okres, kiedy Wspólnota Europejska (będąca poprzednikiem Unii Europejskiej) **ulegała przekształceniom, którym towarzyszyła rosnąca odpowiedzialność demokratyczna** wobec obywateli. Dwoma szczególnie ważnymi wydarzeniami było rozszerzenie kompetencji Parlamentu Europejskiego w zakresie kontroli nad budżetem oraz przejście na pełne finansowanie budżetu Wspólnoty Europejskiej z jej własnych środków. Wspólnota zrozumiała, że potrzebuje niezależnego zewnętrznego audytora, który pomógłby Parlamentowi i Radzie w sprawowaniu demokratycznej kontroli nad jej budżetem.

Heinrich Aigner, przewodniczący Komisji Kontroli Budżetowej Parlamentu Europejskiego, który od 1973 r. stanowczo opowiadał się za stworzeniem zewnętrznego organu kontroli na szczeblu wspólnotowym, wyszedł z inicjatywą, która doprowadziła do ustanowienia Europejskiego Trybunału Obrachunkowego na mocy traktatu brukselskiego z dnia 22 lipca 1975 r. ETO rozpoczął działalność w październiku 1977 r., a jego siedzibą został Luksemburg. Hans Kutscher, ówczesny przewodniczący Trybunału Sprawiedliwości, określił Europejski Trybunał Obrachunkowy mianem **finansowego sumienia** Wspólnoty.

ETO stał się pełnoprawną instytucją europejską 1 listopada 1993 r., wraz z wejściem w życie traktatu z Maastricht, który potwierdził niezależność Trybunału i zagwarantował jego pozycję na równi z innymi instytucjami. Traktat z Maastricht wprowadził również typ publikacji, który od tego czasu zdążył stać się znakiem firmowym Trybunału – **poświadczenie wiarygodności (DAS)** na temat wiarygodności unijnych rozliczeń oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u ich podstaw.

Rola Trybunału uległa wzmocnieniu w dniu 1 maja 1999 r., wraz z wejściem w życie traktatu amsterdamskiego, który potwierdził **niezależność Trybunału oraz rozszerzył jego uprawnienia w zakresie kontroli** na dodatkowe obszary polityki. Traktat z Nicei z 1 lutego 2003 r. utrwalił zasadę, że każde z państw członkowskich reprezentowane jest w Trybunale przez jednego członka, podkreślił istotność współpracy ETO z krajowymi instytucjami kontrolnymi oraz dał Trybunałowi możliwość podziału na izby, z której Trybunał skorzystał w 2010 r.

Od momentu powstania Trybunał konsekwentnie promuje **współpracę z najwyższymi organami kontroli (NOK)** państw członkowskich w dziedzinie kontroli wydatkowania środków unijnych, w szczególności poprzez udział w pracach Komitetu Kontaktowego, w skład którego wchodzi przewodniczący NOK z państw Unii. Jako najwyższy organ kontroli Trybunał dąży również do pełnienia wiodącej roli w dziedzinie rozwoju audytu sektora publicznego, współpracując z innymi NOK w ramach Międzynarodowej Organizacji Najwyższych Organów Kontroli (INTOSAI) oraz jej regionalnej grupy roboczej EUROSAL w celu wypracowania standardów zawodowych i dobrych praktyk. Trybunał był jednym z pierwszych organów, które korzystały z oceny partnerskiej jako narzędzia służącego opracowywaniu i rozpowszechnianiu dobrych praktyk wśród najwyższych organów kontroli.

W ciągu 35 lat pracy celem Europejskiego Trybunału Obrachunkowego było przyczynianie się do **poprawy zarządzania finansami UE** poprzez sporządzanie wysokiej jakości publikacji, które odzwierciedlają rozwój Unii i zmieniające się potrzeby zainteresowanych stron. W ciągu ostatnich 35 lat Unia przyjęła nowe państwa członkowskie, nabyła nowe kompetencje oraz stworzyła nowe organy na szczeblu europejskim. Wszystko to wywarło wpływ na pracę Trybunału. W następstwie tych wydarzeń liczba publikowanych przez Trybunał dokumentów wzrosła

Pierwsi członkowie Trybunału, listopad 1977 r.

znacząco w porównaniu z dwiema opiniami wydanymi w pierwszym roku działania. Zakres publikacji wydawanych obecnie przez Trybunał obejmuje sprawozdania roczne, sprawozdania specjalne, poświadczenia wiarygodności, specjalne sprawozdania roczne, opinie oraz stanowiska. Liczba publikacji wzrosła w **2012 r.** do **87**. W ostatnich latach ETO skupił się na kontrolowaniu wyników realizacji unijnych polityk oraz doradzaniu w kwestii ich ulepszania.

Trybunał rozwijał się tak jak cała Unia Europejska. Początkowo, w 1977 r., liczył 9 członków i 120 pracowników. Obecnie ma on **27 członków i blisko 900 pracowników**. Tak jak w przypadku samej Unii sukces Trybunału zależy od bliskiej współpracy państw członkowskich i pracowników z całej Europy. Przez 35 lat działalności Trybunałowi udało się wykształcić oddaną, profesjonalną i doświadczoną kadrę, która strzeże finansowych interesów obywateli. Trybunał stoi w gotowości, by w nadchodzących latach zmierzyć się z zadaniem poprawy rozliczalności publicznej środków przeznaczanych przez Unię na realizację jej celów.

Europejski Trybunał Obrachunkowy

Roczne sprawozdanie z działalności za rok 2012

Luksemburg: Urząd Publikacji Unii Europejskiej

2013 — 55 str. — 21 × 29,7 cm

ISBN 978-92-9241-171-8

doi:10.2865/72074

JAK OTRZYMAĆ PUBLIKACJE UE

Publikacje bezpłatne:

- w EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>)
- w przedstawicielstwach i delegaturach Unii Europejskiej (dane kontaktowe można uzyskać pod adresem <http://ec.europa.eu> lub wysyłając faks pod numer +352 2929-42758)

Publikacje płatne:

- w EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>)

Płatne subskrypcje (np. *Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej*, zbiory orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej):

- u dystrybutorów Urzędu Publikacji Unii Europejskiej (http://publications.europa.eu/others/agents/index_pl.htm)

Europejski Trybunał Obrachunkowy
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luksemburg
LUKSEMBURG
eca-info@eca.europa.eu
<http://eca.europa.eu>

 @EUAuditorsECA

EUAuditorsECA

Urząd Publikacji

ISBN 978-92-9241-171-8

9 789292 411718